

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2019 - 2024

Balatonkenese Város Önkormányzata

Balatonkenese, 2019. november 28.

Tartalom

Tartalom.....	2
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	54
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
1. A HEP IT részletei	55
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
3. Megvalósítás	67
4. Elfogadás módja és dátuma.....	71

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Balatonkenese Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balatonkenese 2600 lakosú település Veszprém megye délkeleti részén, a Balaton keleti partján fekszik, némi túlzással azt is állíthatjuk, hogy a keleti partnak Kenese „a” települése. A várost délnyugati irányból a Balaton, délről – a 2014. évben Balatonkenesétől leváló - Balatonakarattya, délkeletről Balatonfőkajár, keletről Csajág, északról Papkeszi és Balatonfüzfő települések határolják.

Kenese - amely 1909-ben kapta a Balaton előnevet - Magyarország egyik legrégebbi települése, már a tihanyi apátság alapítólevelében említik. Történelmi emlékei mellett a környék természetvédelmi területei is érdekesekek.

A falu 1991-ben ünnepelte fennállásának ezredik évfordulóját. A régészeti leletek szerint azonban ez a terület ennél jóval régebben is lakott volt, hiszen a neolitikumból származó emlékeket, sőt római kori építményeket is találtak itt a régészek. Kenesén országgyűlést is tartottak 1532-ben. Később a törökök többször felégették.

A település első hajóhídja 1846-ban épült. Az első balatoni gőzhajó, a Kisfaludy gőzös útja 1846 októberében először ide vezetett. A falu jellegzetes népi építészeti emlékeket őriz, ilyen az 1857-ben épült népies barokk stílusú, emeletes tornácos ház, az egykori csárda. Először itt őrizték a község helytörténeti gyűjteményét, mely ma a Tájházban tekinthető meg.

Balatonkenese Veszprém megye része, noha ennek a megyének a határai korábban (például a Balatonfüredi járás hozzacsatolásával) és jelenleg is (például Balatonvilágos Somogy megyei ambícióival) sokat változtak, Kenese mindvégig a megye része volt és vélhetően az is maradt. A település könnyen megközelíthető: *határától alig néhány kilométerre fut az M7-es autópálya*, amelyből itt ágazik ki a Balaton északi részét feltáró *71-es számú főútvonal*, ami egészen a 2008-ig, az elkerülő út megépüléséig teljes hosszában keresztülhaladt a város tengelyén. Érinti a *vasút* is: az északi part településeit bekapcsoló, 29-es számú Székesfehérvár-Tapolca vonal halad keresztül a településen, amely itt éri el a Balatont. Ennek a vasútvonalnak köszönhetette a település korai üdülővárossá válását, ugyanakkor a viszonylag kései kiépülés eredményezte azt, hogy végül Siófok, és nem a hasonlóan kedvező helyzetű Kenese vált a Balaton fővárosra nyíló keleti kapujává.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Szűkebb környezete a Balatonalmádi Járás, amely összesen 11 településből áll a megye délkeleti peremén, 27 ezer lakossal. A kistérség népessége dinamikusan növekszik: ez elsősorban a part menti települések gyarapodásának köszönhető. A terület népsűrűsége valamivel az országos átlag alatt, de a vidéki átlag felett van, tulajdonképpen egy viszonylag sűrűn lakott, kisvárosai révén urbanizált térségnek tekinthető, ahol a kistelepülések aránya igen csekély.

Tágabb értelemben Balatonkenese része a *Baltoni agglomerálódó térségnek*, amelynek a KSH nyilvántartása szerint nyolc társközpontban és 44 egyéb településen összesen mintegy 157 ezer lakosa van. A Balaton térsége nagyon sajátos helyet foglal el a magyar településhálózatban: agglomerációja csak bizonyos értelemben tekinthető előrehaladottnak, a központi szerepkörök, szemben a többi, hagyományos agglomerációval, igencsak megoszlanak a társközpontok között. Ezek közül a legfontosabb sorrendben Siófok, Keszthely és Balatonfüred, de számos középszintű funkcióval rendelkezik Balatonalmádi is. Emellett a felsőfokú központok és funkciók hiányoznak az agglomerálódó térségből, legnagyobb települései is inkább kis-, mint középvárosok.

Balatonkenese 2009-ig a legnagyobb nem városi jogállású település volt Veszprém megye 217 városa és községe között. Kisvárosi jellegű település, amely egy sajátos, kettős arculattal bír, mivel az üdülőfunkció csak szezonálisan érvényesül, a vendégforgalom időben erősen koncentrált. Így a szezonális népesség jelentősen meghaladja az állandó lakosság számát, és a település méretének, belterületének jelentős részét a kertvárosias beépítésű üdülőterületek teszik ki. Az infrastruktúra viszont kiépült, méghozzá úgy, hogy képes ellátni a nyári időszakban jelentősen felduzzadt népességet. Ebből adódóan Kenese kereskedelmi-szolgáltató szektora is fejlettebb a hasonló méretű nagyközségekre, községekre vagy akár kisvárosokra jellemzőnél, még akkor is, ha viszonylag kevés szűkebb értelemben vett középszintű funkcióval rendelkeznek.

Az M7-es autópályáról - Budapest felől - Lepsény után a 71-es útra letérve érhető el Balatonkenese, vonattal a Székesfehérvár-Tapolca vonalon közelíthető meg.

Demográfiai jellemzők:

Összterülete: 44,18 km². Lakónépesség száma:2016. december 31-én. 2595 fő. Népsűrűség:58,73 fő/km²

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3334	bázis év
2013	3359	100,7%
2014	3411	101,5%
2015	2554	74,9%
2016	2595	101,6%
2017		0,0%

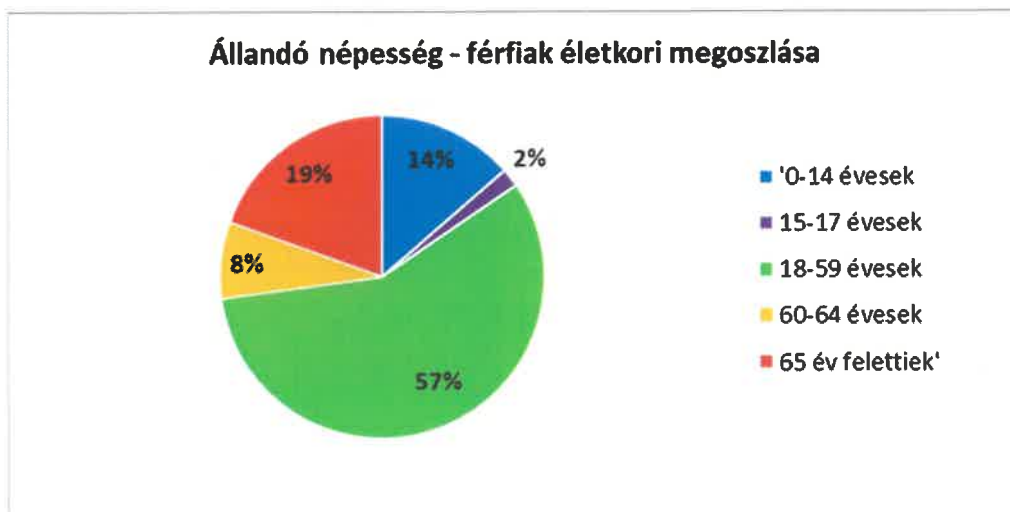
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

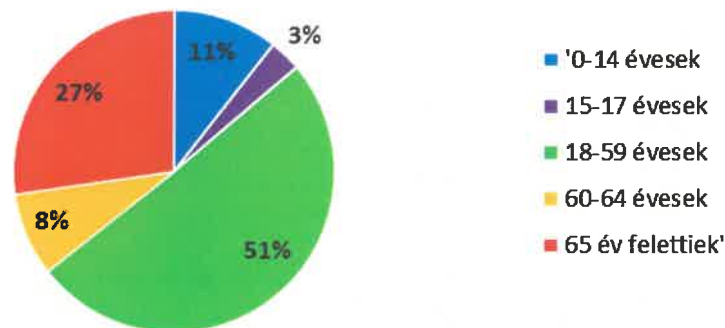
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 296	1 337	2 633	49,22%	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)					
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	176	141	317	6,68%	5,36%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	24	43	67	0,91%	1,63%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	745	676	1 421	28,29%	25,67%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	99	112	211	3,76%	4,25%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	252	365	617	9,57%	13,86%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

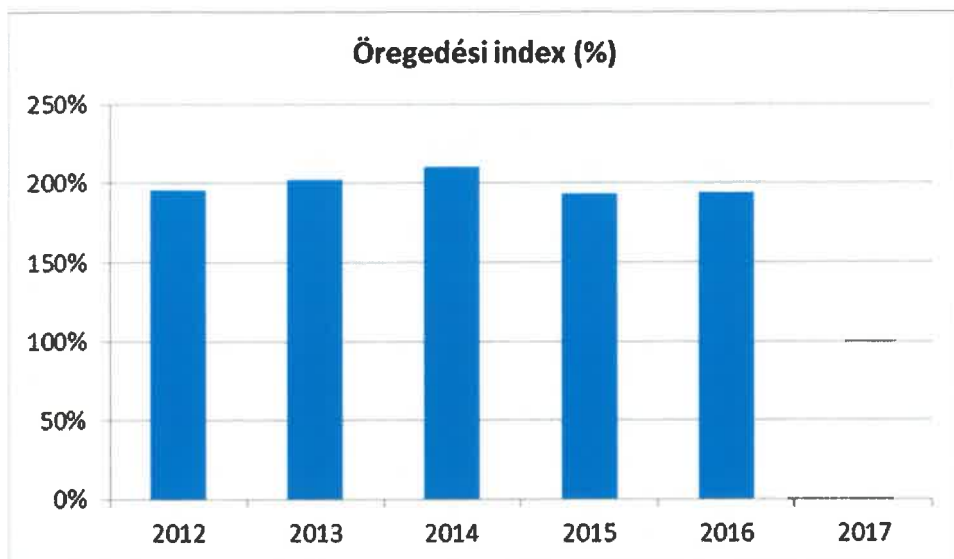
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	39	23	-16
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	26	38	12
Összesen	65	61	-4

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	774	395	195,95%
2013	793	392	202,30%
2014	817	388	210,57%
2015	594	307	193,49%
2016	617	317	194,64%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

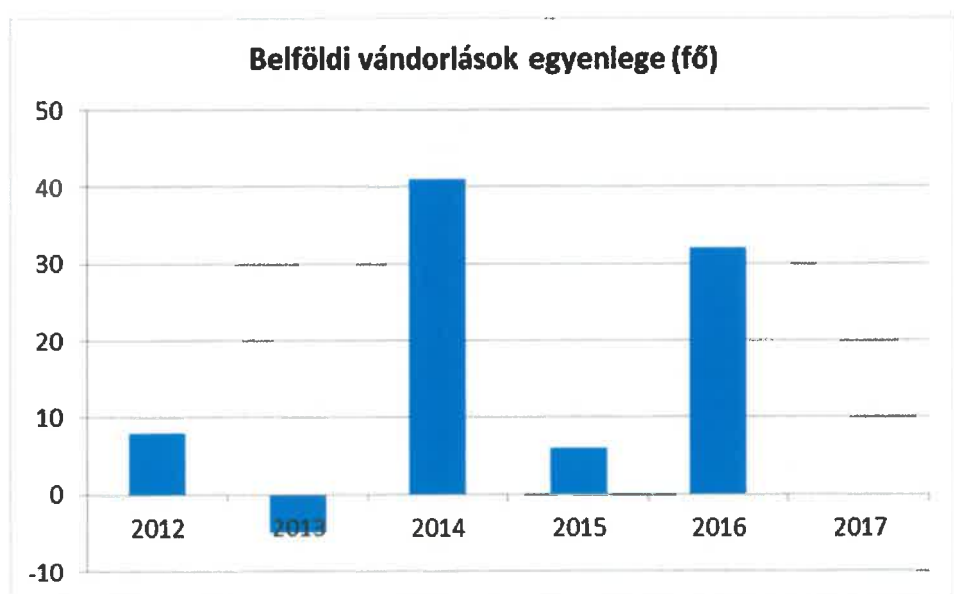
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	87	79	8	2,3
2013	77	82	-5	-1,4
2014	141	100	41	11,68
2015	68	62	6	2,3
2016	116	84	32	12,15
2017			0	

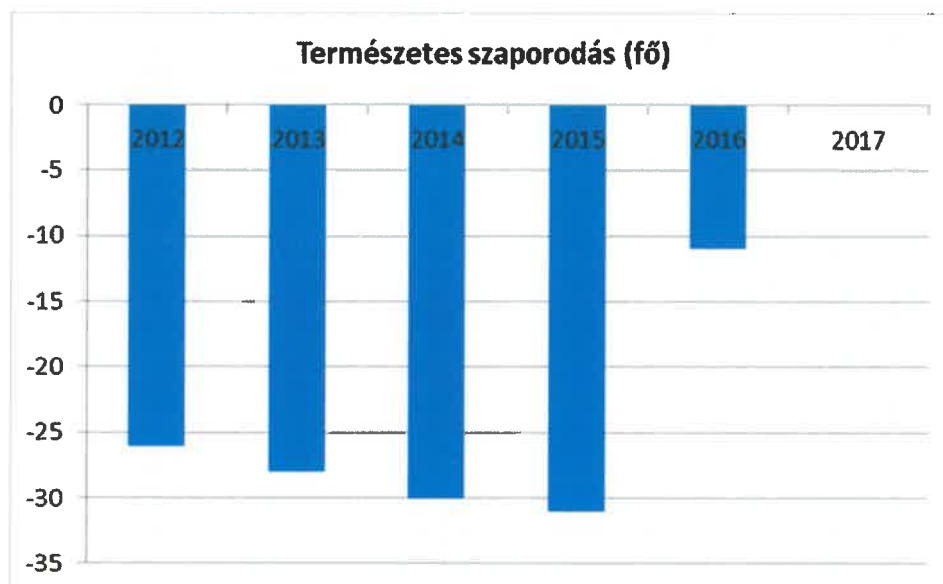
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	18	44	-26
2013	18	46	-28
2014	23	53	-30
2015	17	48	-31
2016	19	30	-11
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatsorok a település lakosság számának csökkenését és öregedését mutatja. A gyerekszám csökkenés is erősíti a tendenciát.

Az élve születések száma, mint a fenti táblázat mutatja periodikus, átlagban 23,3 fő, az össz lakosság 0,65 %-a, de minden évben elegendő gyermek születik ahhoz, hogy az általános iskolában egy-vagy kettő első osztályt indítsunk.

ÉRTÉKEINK

Soós Lajos-emlékoszlop

A löszpart legmagasabb pontján áll a Soós Lajos (1856-1902) helyi költő tiszteletére 1927-ben emelt, vörösköből faragott emlékoszlop. Nevét viseli a magaslat is, amin áll. Soós Lajos a pápai ref. kollégium önképzőkörében kezdett verseket írni. Műveiben sokszor megjelenik a Balaton, gyakran látogatta ugyanis Kenesére áttelepült édesanyját. A tragikus sorsú költőt (öngyilkos lett), kívánsága szerint Balatonkenesén temették el.

Az emlékmű felirata: Ezen emlékművet állította a Balatoni Szövetség kebelében alakult SOÓS LAJOS Emlékbizottság Dr. Óvári Ferencz és Dr. Kenessey Pongrácz elnöke alatt 1927. évben. 'Szép Balaton én csak hozzád vágyok Ringasson el a Te habos ágyod. Itt boruljon rám az örök éjjel, Te takarj be bársonyos fővénnel, Te sutogd el hajnali szellőnek, Alkonyattal vándorló felhőnek, Csillagos ég hulló harmatának: Mért szaggatta e szívet - a bánat.' Soós Lajos

Lőszfal

A kb. 80 méter magas lőszfal Fűzfőtől Balatonvilágosig szegélyezi a tavat. Kenese fölött emelkedik a nyugati legmagasabb pontja, a Partfő. A lőszfalban látható lyukakról a lakosság körében élő hagyomány úgy szól, hogy a tatár és a török támadások idején ide, a megközelíthetetlen helyre menekült a nép. Ezek a barlangok, melyek öt szinten helyezkednek el, és valóban nehezen közelíthetők meg (az első vagy húsz méterrel van a part meredélye alatt), valóban lakottak voltak a XIX. század közepéig, de akkor az itt élőket kitelepítették, mivel életveszélyeseknek ítélték ezeket a "lakásokat". Ma e "likak" turistalátványosságok.

Tájház

Balatonkenese Tájház és skanzen 0.2 km távolságra a központtól A gyűjteményben néprajzi emlékek, gazdasági eszközök éppúgy láthatók, mint a kenesei Kossuth Bizottság iratai, a faluval kapcsolatos gyűjteményben néprajzi emlékek, gazdasági eszközök éppúgy láthatók, mint a kenesei Kossuth Bizottság iratai, a faluval kapcsolatos kiadványok, valamint Soós Lajos, helyi költő emléktárgyai.

A kenesei tárgyi emlékek és írásos dokumentumok gyűjtését az 1960-as években kezdte meg - a tanulók és a helyi lakosok bevonásával - két pedagógus. A helytörténeti anyag 1968. március 15-én került az érdeklődők elé a Táncsics utcai Zsindelyes csárdában, majd 1991. június 16-án megnyílt a Kossuth utcai Falumúzeum. Az utcavonalon áll, fésűs beépítésben, Sipos Ferenc tulajdonában. A Balaton-melléki népi építkezés jellegzetességeit viseli magán. Elrendezése: első szoba pítvaros, szabadkéményes konyha, hátsó szoba éléskamra, kamra, kocsiszín és istálló. Az első két helyiség előtt boltíves tornác húzódik, falazott melvéddel. A házzal szemben az udvarban 1926-ban nyári konyha épült.,

Tátorjános

A Dunántúlon egyedül itt él a 3 hektáros természetvédelmi területen található, ritka, védett növénynek számító tátorján. A tátorján (*Crambae tatarica*) magasra növe, élő növény, tatárgyökérnek is nevezik. Május végén nyílik, virága

hófehér. A hagyomány szerint inséges időkben gyökerét pörköelve, kenyér gyanánt fogyasztották.

Református templom

Kenese legrégebbi műemléke 1231-ben a Szentkereszt tiszteletére épült. A község reformációja (1544) óta református templomként szolgál. Az eredeti épületet 1785-ben, majd 1820-ban is bővítették. A torony a XIV. század elején épült saroktámpillérekkel és lőrészekkel. 1739-ben megemelték, mai magasságát (30 m) 1809-ben érte el.

Katolikus templom

A késő barokkstilusú templom 1819-ben épült. Főoltárképét Pribék István adományozta. Mennyezete freskóit Graits Endre festőművész készítette 1907-ben. Alapítva a XIV. században újjászervezve 1794-ben.

Küldetésük

Az Európai Unió elsődleges jogának 1997. óta része a nemre, a fajra vagy az etnikai hovatartozásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, korra vagy szexuális irányultságra alapított mindenfajta megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalma. Az esélyegyenlőség elősegítése nem azonos a diszkrimináció-mentes gyakorlattal. A befogadó társadalom alapja a diszkriminációmentességgel párosuló pozitív cselekvés.

Az esélyegyenlőségi intézkedések értelmezésünk szerint olyan tevékenységek, amelyek közvetlen és pozitív hatással vannak a releváns jogszabályokban nevesített célcsoportok életminőségére.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembe vételével 5 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. Ezek a következők:

1. *Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése*, erősítése, melyek elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni.

2. *Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése*. A nők teszik ki a népesség felét. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya.

3. *Az akadálymentesítés előrehaladása*. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is. Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül előtérbe: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élő számára

Az akadályokkal teli környezet számos célcsoport számára napi szinten jelent komoly problémát tevékenységei végzésében (mozgásukban akadályozottak, idősek, betegek, a kisgyermekkel közlekedők). Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2.§ 1. pontja szerint: "Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az akadálymentesítési kötelezettséget nem lehet korlátozni a közsférára, mert a középület, illetve a közhasználatú épület ilyen értelmezését egyik jogszabály sem teszi lehetővé.

Az épületek akadálymentesítési kötelezettsége tehát az Étv 2.§ 9. pontjában meghatározott közhasználatú építmények tekintetében kötelező.

Az információs technológiák adta lehetőségek sok esetben kihasználatlanok és azokat a hátrányos, valamint speciális élethelyzetű csoportok nem érik el. Az internetes, multimédiás, informatikai fejlesztéseknél és eszközbeszerzéseknél biztosítani kell a fogyatékkal élő személyek korlátlan hozzáférhetőségét.

4. *Fogyatékkal élők életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása*. Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. Mintegy 600 ezer fogyatékossgal élő ember van ma Magyarországon, akiknek mindössze 9%-a foglalkoztatott. Foglalkoztatásukhoz komplex akadálymentesítés és képzés szükséges.

A fogyatékos személyek munkahelyi esélyegyenlőtlenségét a szervezetek három tényezőre vezetik vissza. Egyrészt a munkahelyeken akadályozottak a mozgásban, kommunikációban stb., másrészt nehéz e speciális foglalkoztatotti csoport számára megfelelő munkaköröket biztosítani, harmadrészt pedig előítéleteket fogalmaznak meg velük szemben a munkahelyeken. Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának két alapvető eszköze a munkahelyek akadálymentesítése és az egészségi állapotuknak megfelelő munkakörök kialakítása.

5. Hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javítása. Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el. A helyi esélyegyenlőségi program – a továbbiakban: **HEP** –, elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A **HEP** tartalmazza a **célok** megvalósításának **forrásigény** ét és végrehajtásuk tervezett ütemezés ét is.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok. Ugyanakkor a következő elvek, mint alapelvek érvényesüljenek:

- a prevenció elve
- a normalizáció elve
- az integráció
- az önrendelkezés elve
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve
- a rehabilitáció elve
- a személyhez fűződő jogok védelmének elve
- egyenlő bánásmód követelményének elve

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán, személyes tisztességén múlik, hogyan bánik a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. Balatonkenese Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció). Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civilszerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása. Értéknek tekintjük városunk polgárainak toleranciáját, szolidaritását, azt, hogy városunk nyitott és befogadó.

Erre alapozva és építve úgy hisszük, hogy a hátrányok csökkentésére és kialakulásuk megelőzésére az érdekeltekkel és a tenni akarókkal összefogva képesek vagyunk.

A Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete arra törekszik, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,

- valamint a kulturális és társadalmi élet,
- a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonkenese. település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden városi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

(5) A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.

(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

(7) A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

(8) Esélyegyenlőségi mentor tevékenységet az végezhet, aki

- a) rendelkezik felsőfokú végzettséggel,
- b) a külön jogszabályban meghatározott képzésen vett részt, és
- c) rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal.

2016-ban a Képviselő-testület elfogadta a 10/2016. (IX.30.) a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy városunkban olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk. A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Településfejlesztési stratégia célja, hogy megfogalmazza a város hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A város hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékörzés és a megújulás Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A város, mint az élhető, értékörző és innovatív városi környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

A városfejlesztés stratégiája, minden részterületén pozitív diszkriminációban részesíti a valamilyen okból hátrányos helyzetűeket. Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok,

kon koncepciók, a Bűnmegelőzési Kon koncepció, Közfoglalkoztatási Terv a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Költségvetési koncepció

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24.§ (1) bekezdése kimondja, hogy „ A jegyző, főjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig nyújtja be a képviselő-testületnek”.

A több évre kihatással lévő képviselő-testületi döntések jelentősen befolyásolják Balatonkenese város önkormányzatát is.

Köznevelés vonatkozásában az önkormányzat fő feladata – vélhetően a jövőben is – az óvodai ellátás biztosítása lesz. A nevelőmunkához szükséges támogatást a központi költségvetés biztosítja az önkormányzat rendelkezésére úgy, hogy az elismert pedagógus és nevelőmunkát segítő létszám bérét és járulékait biztosítja, továbbá hozzájárul az óvoda szakmai és üzemeltetési kiadásaihoz.

Az általános iskola a szervezeti átalakítás után 2013. január 1-jétől állami fenntartásba került és marad a jövőben is. A pedagógusok és szakmai munkát segítő bérének finanszírozását, szakmai dologi kiadásait az állam átvállalta és közvetlenül biztosítja a szakmai munka dologi kiadásaival együtt. A további üzemeltetési költségeket (technikai dolgozók bére, közüzemi díjak, karbantartás, felújítás stb.) a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fizeti ki, vagyonkezelési szerződés alapján.

A gyermekétkeztetés finanszírozása a jelenlegi jogszabályi környezet által valószínűsíthető, hogy változatlan marad.

Szociális és gyermekjóléti ellátás területén a szociális és gyermekjóléti feladatokhoz a korábbi évekével közel azonos nagyságrendben biztosít a központi költségvetés támogatást. Az önkormányzat feladat ellátási kötelezettsége az alapellátás területére koncentrálódik.

A pénzügyi ellátások terén fontos változás 2013. január 1-jétől, hogy egyes segélyek kikerültek a jegyző hatásköréből, így a normatív ápolási díjról, az időskorúak járadékáról és az óvodáztatási támogatásról a járási kormányhivatalok döntenek.

A segélyek nagyobb része az önkormányzatnál maradt, az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése jogcímen a rendszeres szociális segélyre, a lakásfenntartási támogatásra kifizetett ellátások, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás meghatározott %-át továbbra is igényelhetjük a központi költségvetésből. Fentiek, valamint a közfoglalkoztatáshoz szükséges önrész biztosítására – az önrész és lakosság szám arányában – általános pénzügyi hozzájárulásban részesül az önkormányzat.

A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások terén lakosság számhoz, illetve ellátotti létszámhoz kötött támogatásban részesül az önkormányzat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Möt. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. A jogi személyiséggel nem rendelkező társulási megállapodásokat 2013. július 1. napjáig felül kell vizsgálni.

Balatonkenese város tagja a Balatonkenese, Balatonfőkajár, Balatonvilágos, Csajág, Küngös Intézményfenntartó Társulásnak. Társulás útján látja el a:

- a gyermekjóléti és szociális alapszolgáltatási feladatokat.
- szociális étkeztetés és házi segítségnyújtási feladatokat.

Társulási keretek között működteti a Kippkopp Óvodát és Bölcsődét, mely társulás tagjai: Balatonkenese város, Küngös község.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra. Számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így kezelése is csak komplex, szociál-, oktatás-, egészségügyi és foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel képzelhető el, a felzárkóztatás csak a problémák rendszerben való kezelésével oldható meg.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 9. §-a rögzíti, hogy „*Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8.§-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.*”

Ebktv. 8.§-a kimondja, hogy „*Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt*

- a) neme,
- b) faji hovatartozása,
- c) bőrszíne,
- d) nemzetisége,
- e) nemzetiséghez való tartozása,
- f) anyanyelve,
- g) fogyatékosága,
- h) egészségi állapota,
- i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- j) politikai vagy más véleménye,
- k) családi állapota,
- l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
- m) szexuális irányultsága,
- n) nemi identitása,
- o) életkora,
- p) társadalmi származása,
- q) vagyoni helyzete,
- r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- s) érdekképviselőhöz való tartozása,
- t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.”

Balatonkenesén Roma Kisebbségi Önkormányzat nem működik, a településen roma származású, vagy más kisebbséghez tartozónak magát valló lakos nincs.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Balatonkenesén a szociális támogatási rendszert a lakosok egyre nagyobb száma veszi igénybe, az elmúlt években növekvő tendenciáról beszélhetünk. A szociális támogatási rendszerben igényelhető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek (úgynevezett középréteg), nem okozott problémát lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban ezen rétegeket is súlyosan érintette, ők azok, akik tovább növelik a szociálisan rászorultak számát.

Azon réteg, akik az elmúlt években már szociálisan rászorultak voltak és megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudták csak biztosítani, jelenleg mélyszegénységben élnek. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket néhány éve elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részesülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben közüzemi számlák kifizetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá – védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétele esetén – előre fizető mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató.

A szegénységben élő családok megélhetését biztosítandó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak, valamint a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes szünidei étkeztetésben részesülnek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

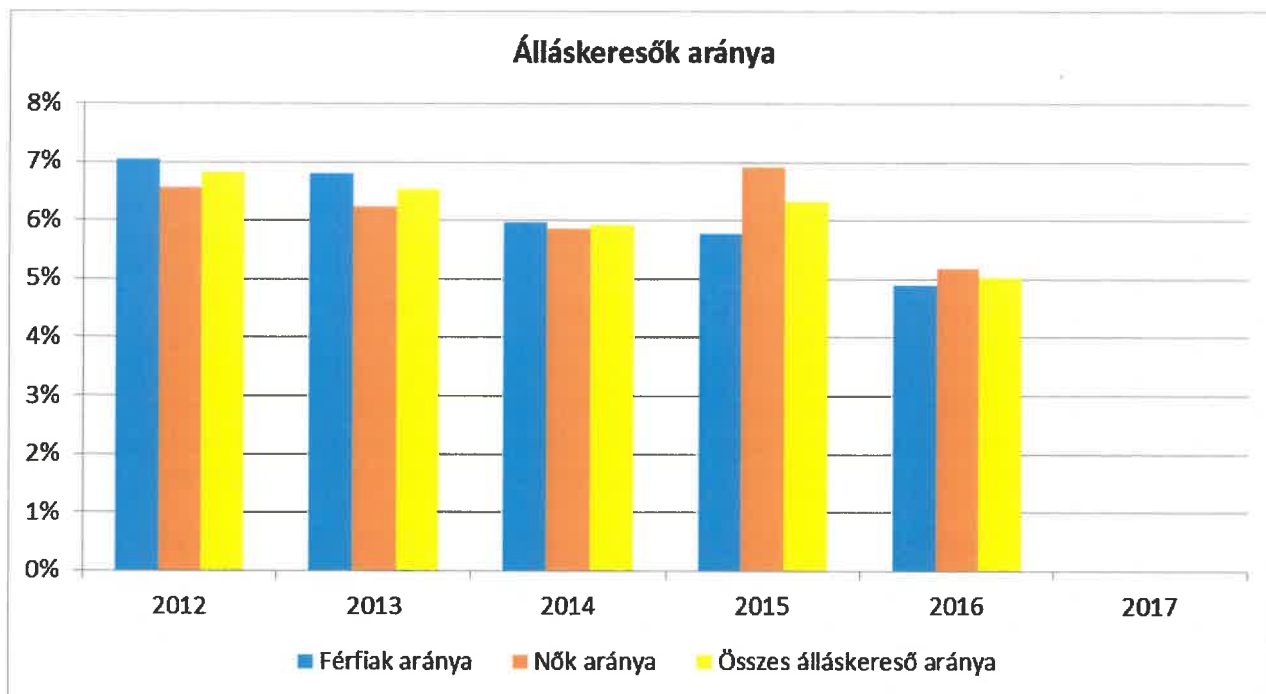
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1253	1116	2 369	88,25	7,0%	73,25	6,6%	162	6,8%
2013	1225	1099	2 324	83,25	6,8%	68,5	6,2%	152	6,5%
2014	1219	1087	2 306	72,75	6,0%	63,75	5,9%	137	5,9%
2015	880	827	1 707	50,75	5,8%	57,25	6,9%	108	6,3%
2016	868	831	1 699	42,5	4,9%	43	5,2%	86	5,0%
2017			0	33,75	#####	33,25	#####	67	#ZÉRÓOSZT

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

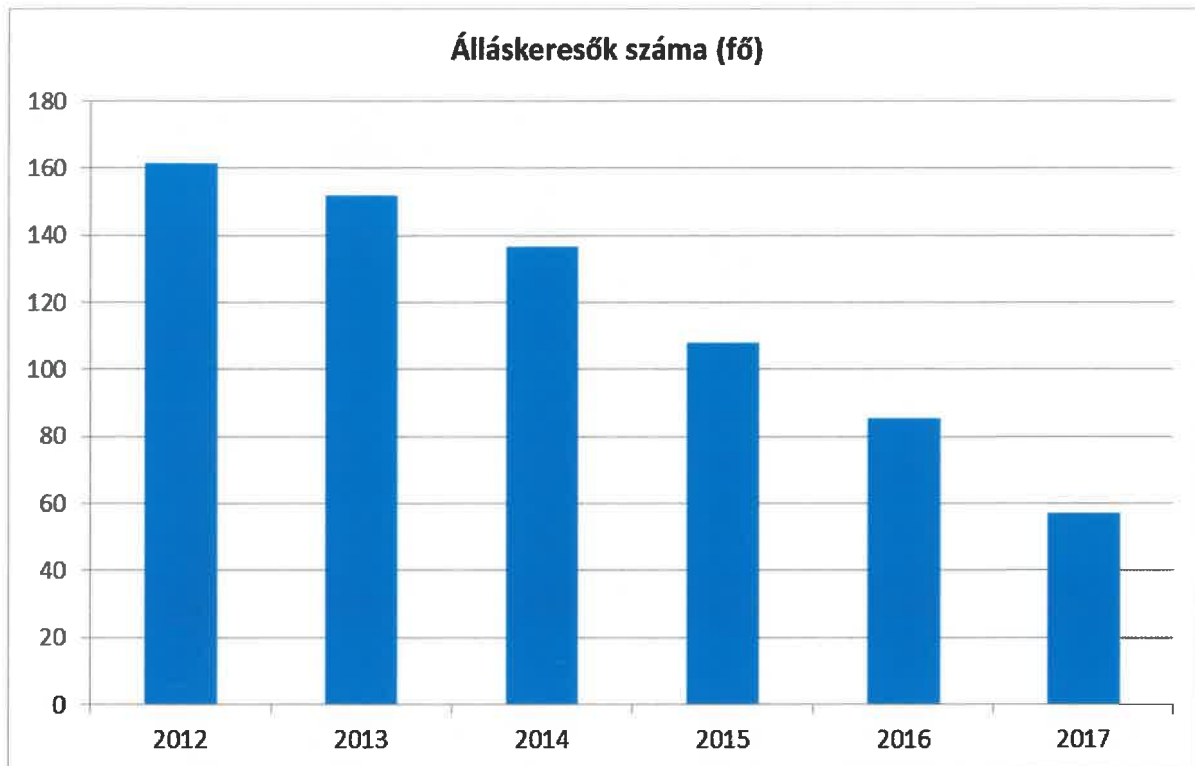

Az álláskeresők száma 2012-ben volt a legnagyobb az összlakosság 6,8 %-a. A nyári időszakban ez az érték csökken, mivel a Balaton parti település révén, nyáron növekszik a munkahelyek száma. Az adatok alapján megállapítható, hogy teljes évet tekintve az álláskeresők száma stagnál.

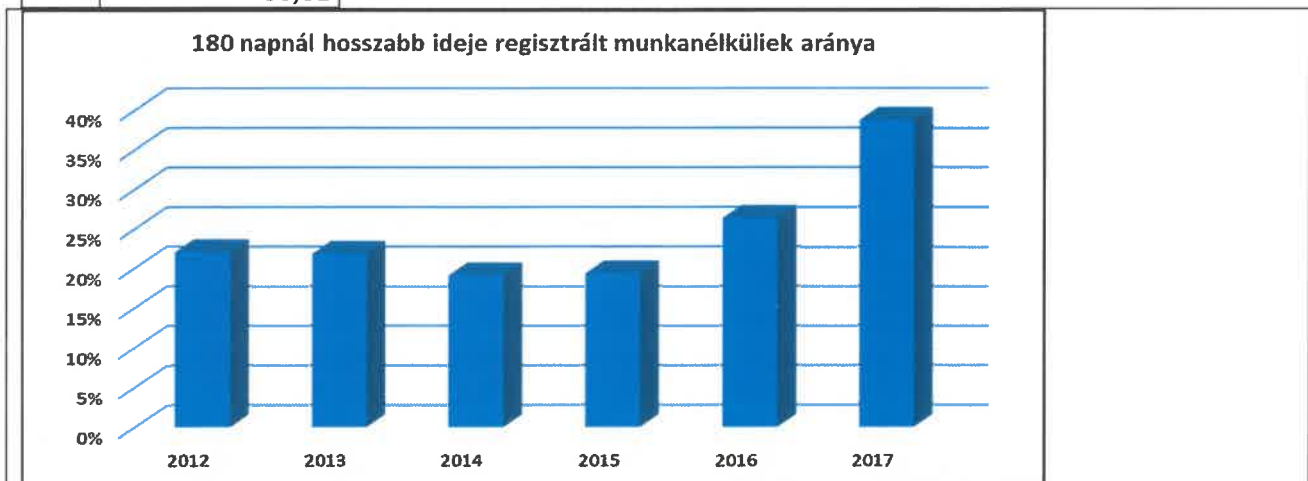
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		162	152	137	108	86	57
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	2,25	1,25	1,5	2	1
	%	1,2%	1,5%	0,9%	1,4%	2,3%	1,8%
20-24 év (TS 1003)	Fő	20	18	15,5	10,5	8,75	5,5
	%	12,4%	11,9%	11,4%	9,7%	10,2%	9,6%
25-29 év (TS 1004)	Fő	15,75	15	14,25	10,25	7,25	3,25
	%	9,8%	9,9%	10,4%	9,5%	8,5%	5,7%
30-34 év (TS 1005)	Fő	10,5	13,5	10,75	6,75	6	2,75
	%	6,5%	8,9%	7,9%	6,3%	7,0%	4,8%
35-39 év (TS 1006)	Fő	21	16,75	14,75	13,5	9,5	4
	%	13,0%	11,0%	10,8%	12,5%	11,1%	7,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	20,25	14,5	14,75	11,75	8,5	6,75
	%	12,5%	9,6%	10,8%	10,9%	9,9%	11,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	19	19,25	14,25	10,75	6,75	4
	%	11,8%	12,7%	10,4%	10,0%	7,9%	7,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	20,25	15	13,5	10,5	7,25	4,75
	%	12,5%	9,9%	9,9%	9,7%	8,5%	8,3%
55-59 év (TS 1010)	Fő	29	30,75	27	15	12	7,25
	%	18,0%	20,3%	19,8%	13,9%	14,0%	12,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	3,75	6,75	10,5	17,5	17,5	17,75
	%	2,3%	4,4%	7,7%	16,2%	20,5%	31,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

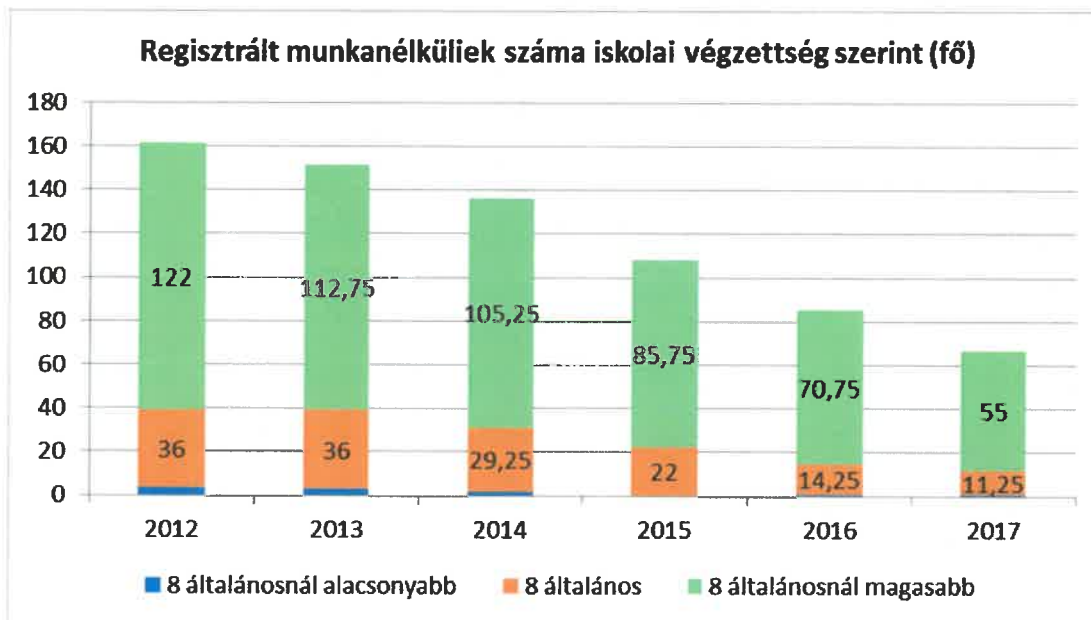
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)
	%
2012	22,14
2013	21,91
2014	19,18
2015	19,44
2016	26,42
2017	38,81

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	162	3,5	2,2%	36	22,3%	122	75,5%
2013	152	3	2,0%	36	23,7%	112,75	74,3%
2014	137	2	1,5%	29,25	21,4%	105,25	77,1%
2015	108	0,25	0,2%	22	20,4%	85,75	79,4%
2016	86	0,5	0,6%	14,25	16,7%	70,75	82,7%
2017	67	0,75	1,1%	11,25	16,8%	55	82,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) közfoglalkoztatás

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségére, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

Balatonkenese Város Önkormányzata a Városgondnokságon keresztül rendszeresen és folyamatosan szervez közfoglalkoztatási programokat ill. együttműködik közfoglalkoztatási programok bonyolítóival.

d)a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősök mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani. Veszprém megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Balatonalmádi Kirendeltsége fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal
Legközelebbi centrum	30	37	40	17	2 óra 12 perc
Megye-székhely	30	37	40	17	2 óra 12 perc
Főváros	1,5 óra	17	2 óra	22	2 óra 10 perc

Forrás helyi autóbusz társaság, MÁV, Önkormányzat adatai.

A fenti táblázatból megállapítható Balatonkenese lakosainak a foglalkoztatáshoz való hozzáférése jó. Igazán problémát tehát a munkahelyek hiánya jelenti.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a 25/2005. (X.28.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról és értük fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletébe épített be: Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a bérpótló juttatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket

teljesítse. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl. mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban. Javasolt a bevezetése, mert bár ezzel a mentálisan leépült (amennyiben ez megfelelően igazolható) embereket zárja ki a közmunkaprogram lehetőségéből

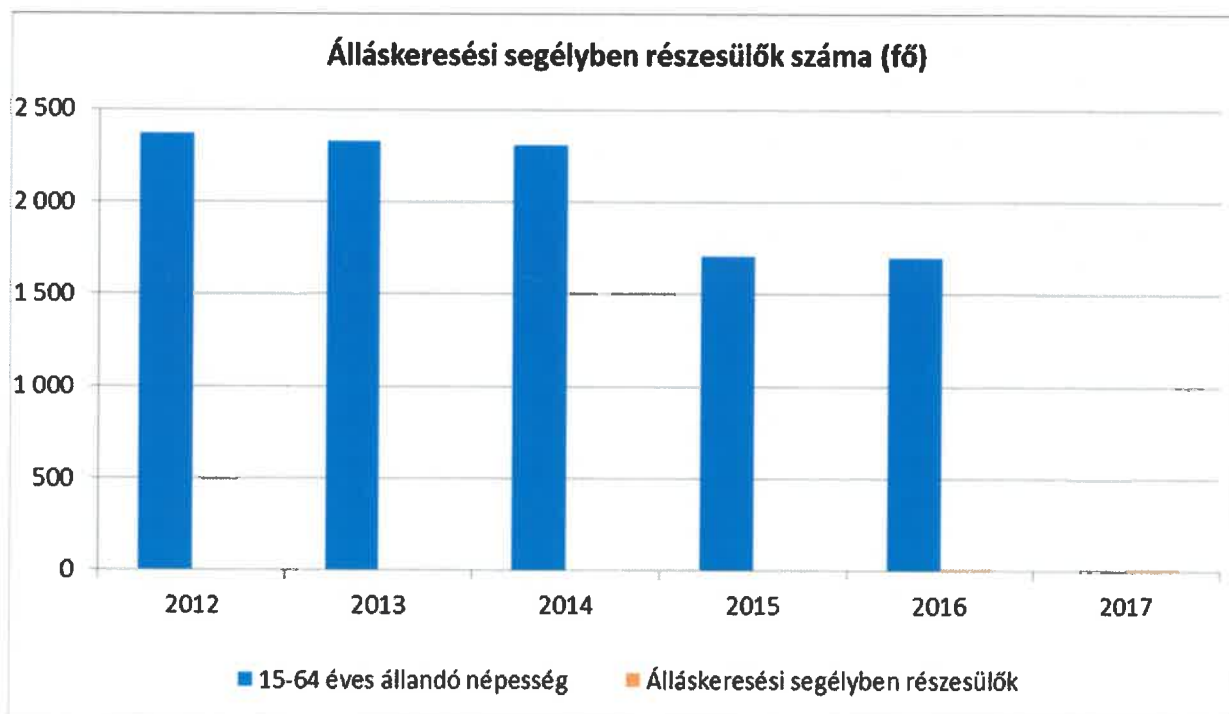
a rendelet, de meghagyja a jövedelmüket. Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a

rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában. Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000 forint).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	2 369		0,0%
2013	2 324	2	0,1%
2014	2 306	7,25	0,3%
2015	1 707	8,75	0,5%
2016	1 699	11,25	0,7%
2017	0	12,5	

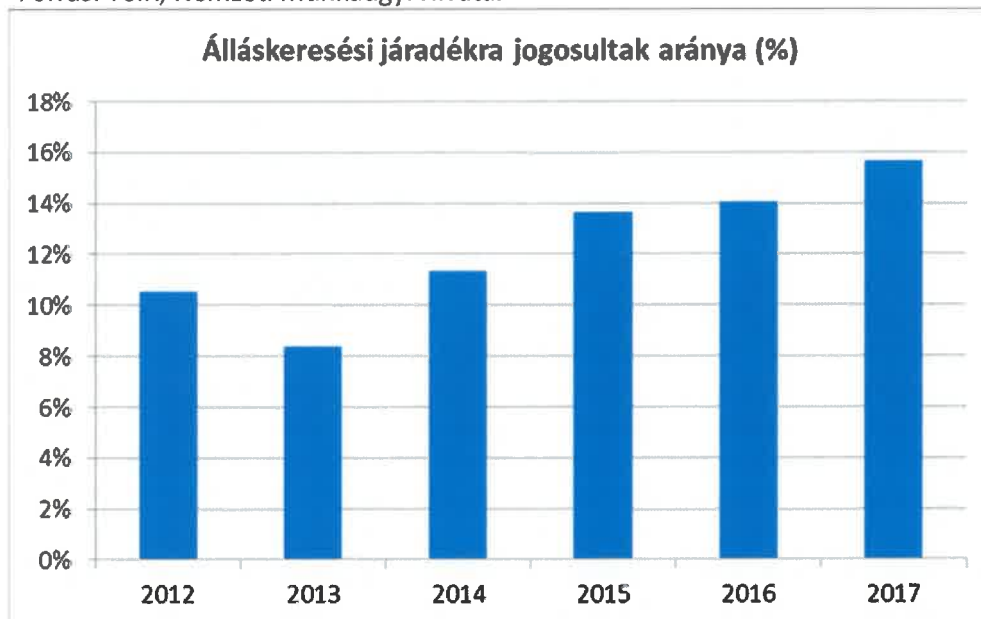
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

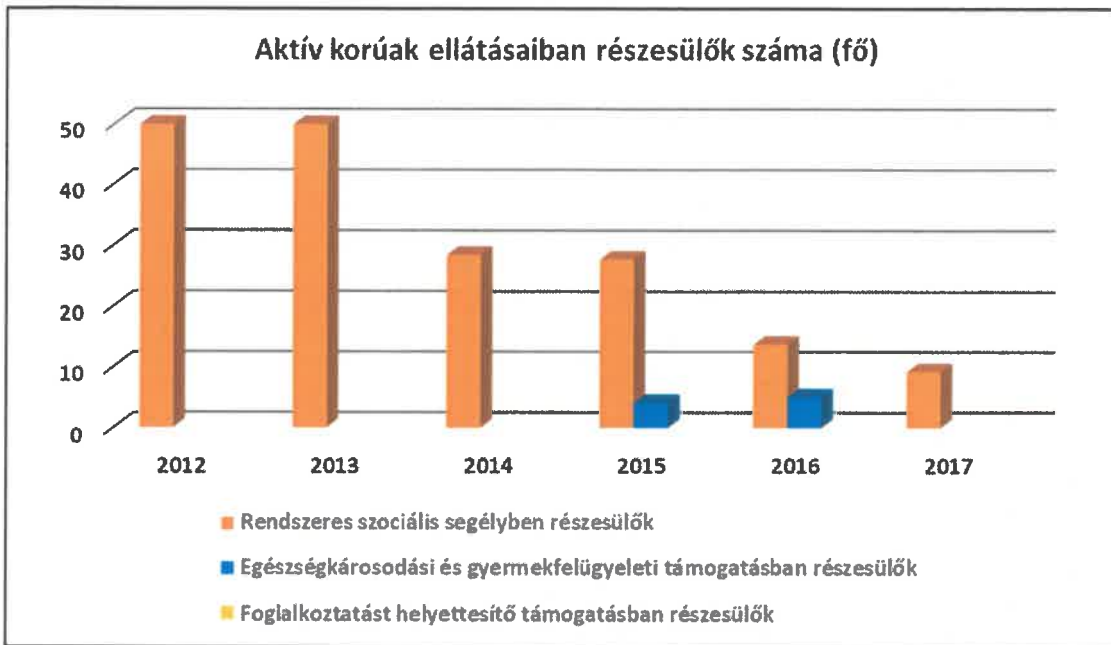
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	162	17	10,5%
2013	152	12,75	8,4%
2014	137	15,5	11,4%
2015	108	14,75	13,7%
2016	86	12	14,0%
2017	67	10,5	15,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

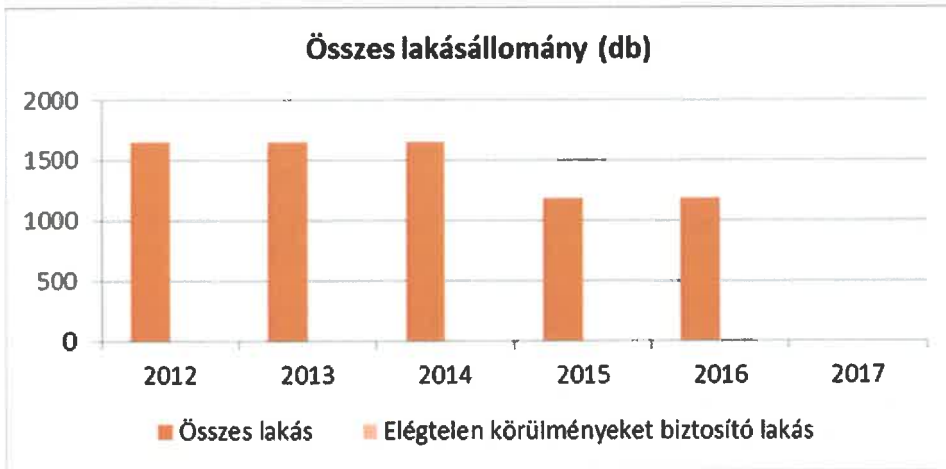
Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	50		2,11%		0,00%
2013	50		2,15%		0,00%
2014	28,5		1,24%		0,00%
2015	27,75	4,08	1,63%		0,00%
2016	13,75	5	0,81%		0,00%
2017	9,25		#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt természetben nyújtjuk. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése. A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok. Balatonkenese Város Önkormányzatának 25 db. bérlakása van. A bérlakások kihasználtsága folyamatos.

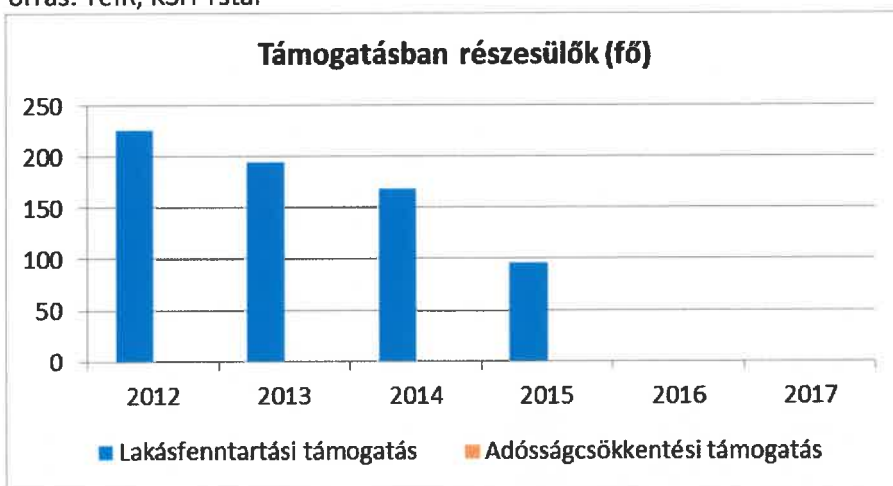
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	1653	
2013	1654	
2014	1654	
2015	1186	
2016	1186	
2017		

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	225	
2013	195	
2014	168	
2015	96	
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012		2	1
2013		2	1
2014		2	1
2015		1	1
2016		1	1
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	94
2013	138
2014	99
2015	75
2016	74
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állampolgárok a közszolgáltatások többségét – a fekvőbeteg ellátás kivételével-helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív és érrendszeri elváltozások 2009. évben a népesség 22,8%-át érintette, 2011. évben ez a szám 29,6% -ra változott. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok).

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola-és ifjúság orvosi ellátás.

A fogorvosi alapellátás területén 1 felnőtt körzet és 1 gyermek körzet elégíti ki a lakossági szükségleteket. 1 körzeti védőnő a házi gyermekorvosokkal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a város egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek. Ők végzik az iskolai védőnői munkát. Az éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik.

Az iskola-és ifjúság-egészségügyi szolgálat orvosi feladatait 1 főállású gyermekorvos látja el.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások esetén a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, családi napközi és idősek átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka, folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a városi állampolgárok számára hozzáférhetőek. Ebben fontos tényező, hogy részben a szociálisan rászorult lakossági szegmens prevenciója élvez prioritást, de idetartoznak az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok is. A rendszeres szűrések köre: a mammográfia, a hasi és emlő UH, valamint az ODM vizsgálat csontritkulás megállapítása céljából, urológiai prosztatata-és herevizsgálatok. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A településen magas színvonalú fogorvosi vállalkozás is működik.

A prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével. Az

önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata fejlesztésre szorul. A köznevelési intézmények tornatermei megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások).

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A városban művelődési ház működik. Rendszeresek a kulturális programok, egyesületek, klubok működnek, amelyek nyitottak, aktívan részt vesznek a város életében. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez hozzájárulnak.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a városban lévő „szellemi tőkét” bevonja a város társadalmi életébe, a városfejlesztési programok előkészítésébe. Segíti a művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a hagyományörző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít, civil szervezeteket minden évben pályázati keretek között támogatásban részesíti. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. pl. Karitasz. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a városban működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése. A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A városi állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szociális támogatásban részesülők száma folyamatos növekedést mutat.	Munkaerőpiacra történő visszakerülés elősegítése. Motiváció, szakképzési támogatás biztosítása, felnőttképzés helyben történő lehetőségének megteremtése.
Egészségügyi és szociális ellátásokhoz való	Egészségcentrum kialakítása, egyes szakorvosi

hozzáférés csak a gyermekházi orvosi, házi orvosi és fogorvosi alapellátásban biztosított.	ellátások lehetőségének megteremtése. Források felkutatása, megszerzése, beruházások megvalósítása. Ellátási körzet kiterjesztése.
Munkaerőpiaci szolgáltatások hiánya.	Állásbörzék megtartása
A népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentrálnak, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését	Képzések bővítése a munkanélküliek körére. Szociális rászorultság mértékében a nappali képzésben felsőfokú tanulmányokat folytatók internet előfizetési díjának átvállalása Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

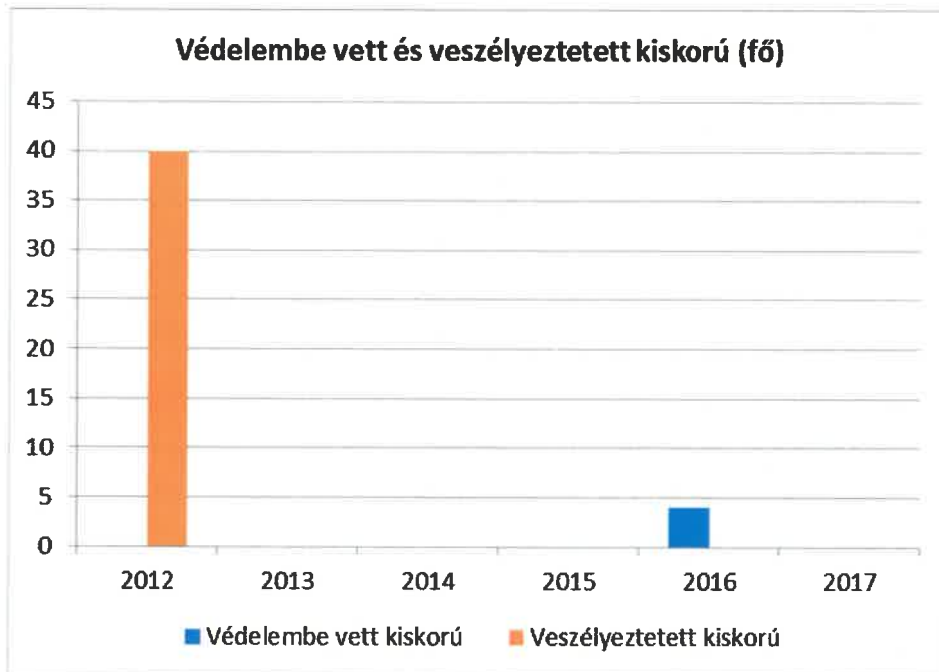
A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésben, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012		40
2013		
2014		

2015		
2016	4	
2017		

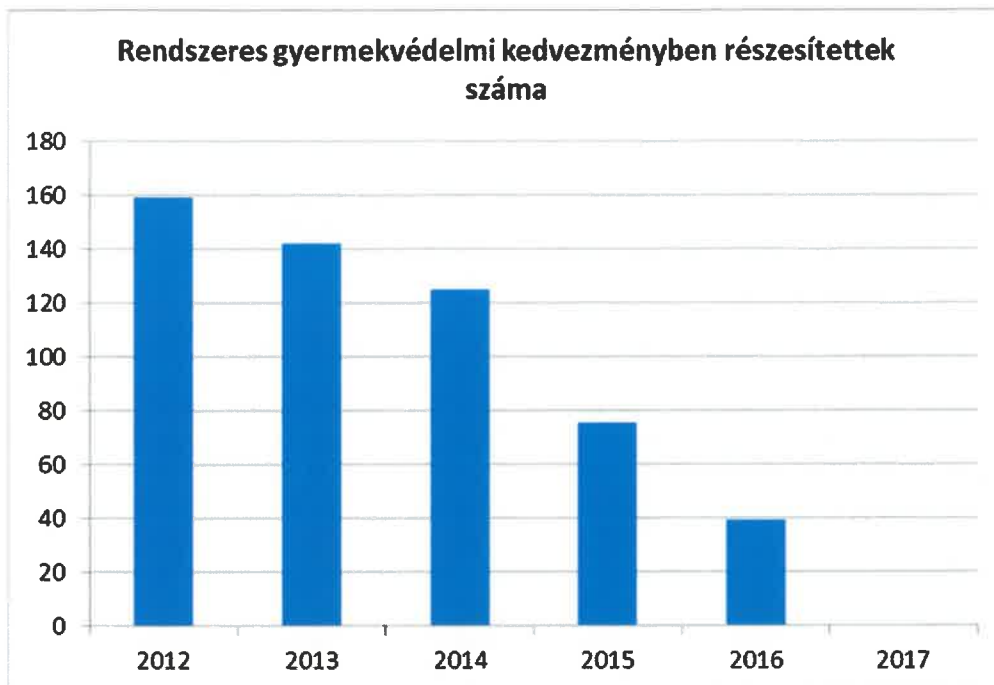
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	159,5
2013	142,5
2014	125
2015	75,5
2016	39,5
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okait figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó: Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába. A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”. A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mércé állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatók. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

Emelkedést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregátum nem alakult ki.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A védőnői ellátás Balatonkenesén és a településrészekén 1 fő védőnő által biztosított (két körzet).

A Védőnői Szolgálat Balatonkenesén, Óvoda u. 8. szám alatt található.

2012. évben a várandós anyák száma 6, szociálisan fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma 3 fő. Kiskorú várandós anya 2012-ben nem volt. Az ellátandó gondozottakat (4.3.1. táblát kiegészítve) a 0-6, illetve az iskolába nem járó 7-18 évesek köre adja. A 0-6 éves korosztály, akár csak az előbb hivatkozott táblázat mutatja, folyamatos fogyást mutat, a gyermeklétszám erősen csökken. A 2008-2013. időszakban 64 %-ra csökkent a 0-3 év közötti gyermekek száma, de a várandós édesanyák száma sem mutat ettől eltérő képet. A születési kedv fogyatkozásának oka lehet az elhúzódó gazdasági válság és nehezebb megélhetés, valamint a munkanélküliség, de okozója lehet a munkaerőpiacra való visszakerülés nehézsége és a gyermekellátási támogatások csekély mértéke. A gyermekvállalási kedv erősödése a statisztikai adatok alapján az elkövetkező években nem várható.

A településen bölcsőde az óvodával összevontan működik.

Balatonkenese illetékessége vonatkozásában a gyermekjóléti szolgáltatást a Balatonkenese, Balatonfőkajár, Balatonvilágos, Csajág, Küngös Intézményfenntartó Társulási Megállapodás alapján látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége négy nagyobb területre terjed ki:

- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:
- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében:

- a) a veszélyeztettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a Gyvt-ben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

A gyermek veszélyeztettségének megszüntetése érdekében:

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) kezdeményezni
 - ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
 - cb) szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,
 - cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy
 - ce) a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.
- d) javaslat készítése a veszélyeztettség mértékének megfelelően

- da) a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
- db) a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- e) a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- a) a családgondozás biztosítása - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- b) utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző
- e) gyermekvédelem

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákonthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

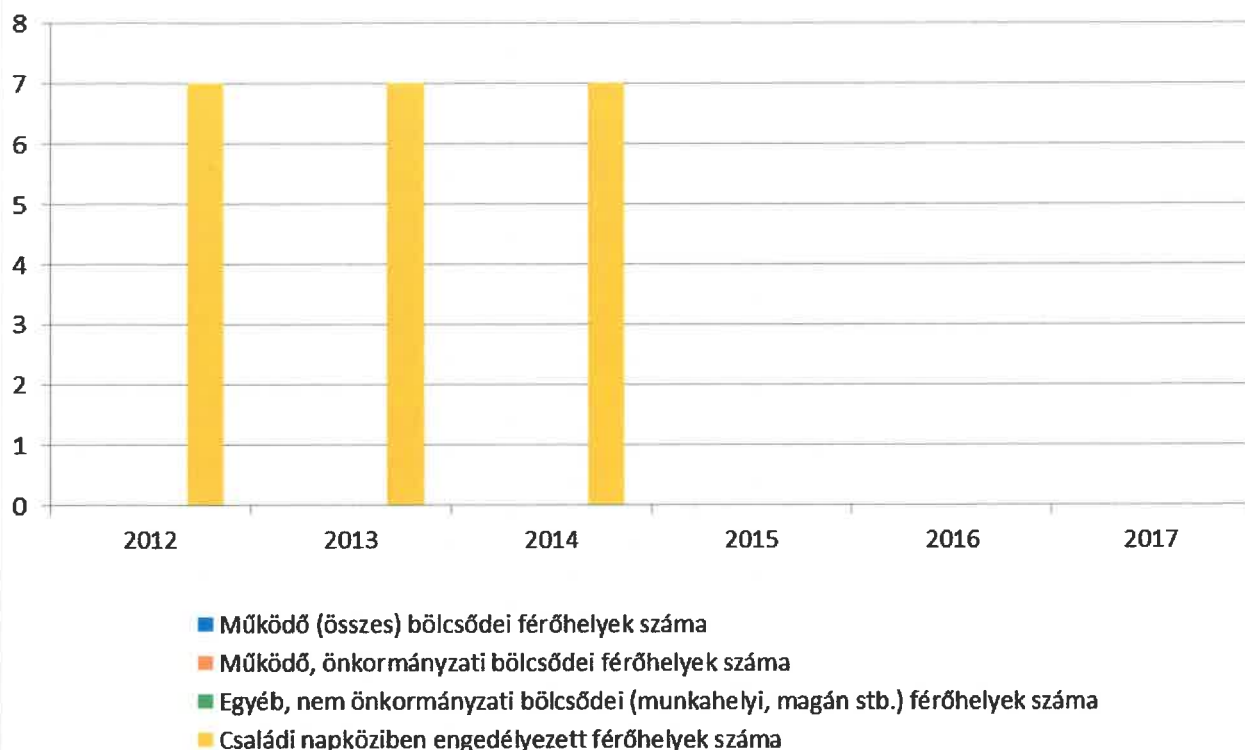
Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	24		
2013	1	24		
2014	1	24		
2015	1	24		
2016	1	14		
2017				

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012				7
2013				7
2014				7
2015				
2016				
2017				

Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

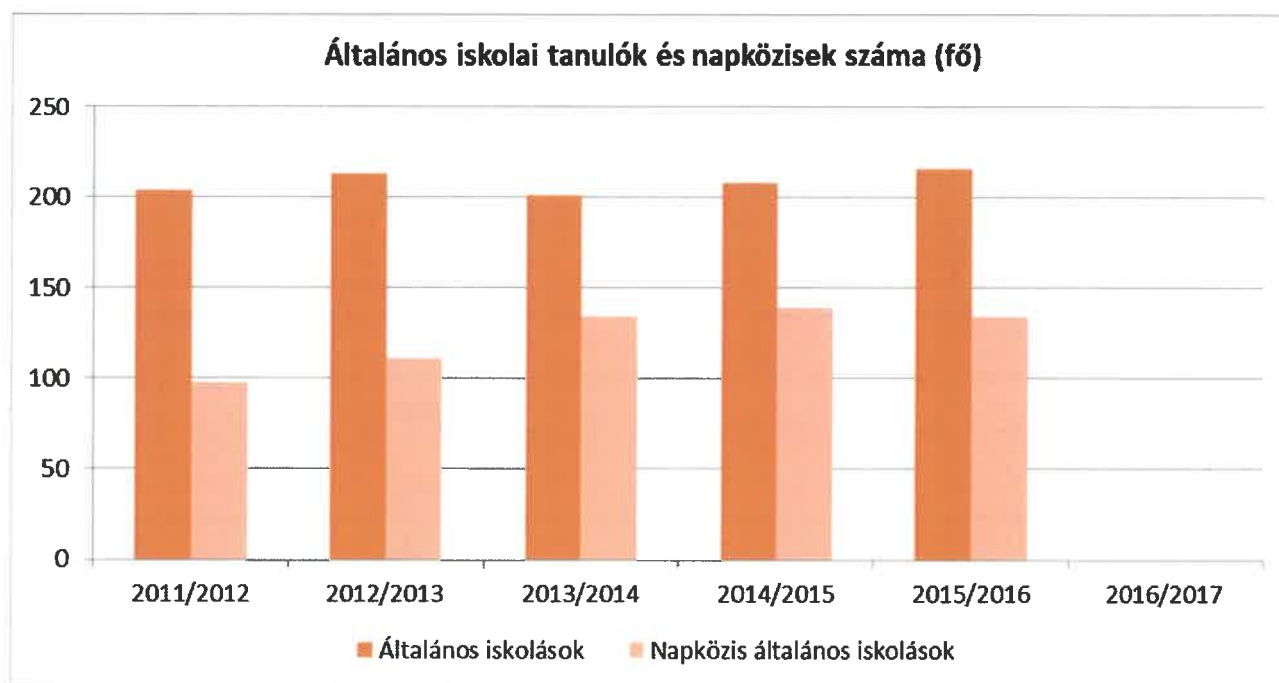
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)
2012		4	100	2	97
2013		4	100	2	84
2014		4	100	2	82
2015		3	75	1	68
2016		3	75	1	77
2017					

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	108	96	204	98	48,0%
2012/2013	118	95	213	111	52,1%
2013/2014	103	98	201	134	66,7%
2014/2015	105	103	208	139	66,8%
2015/2016	103	113	216	134	62,0%
2016/2017			0		#ZÉRÓOSZTÓ!

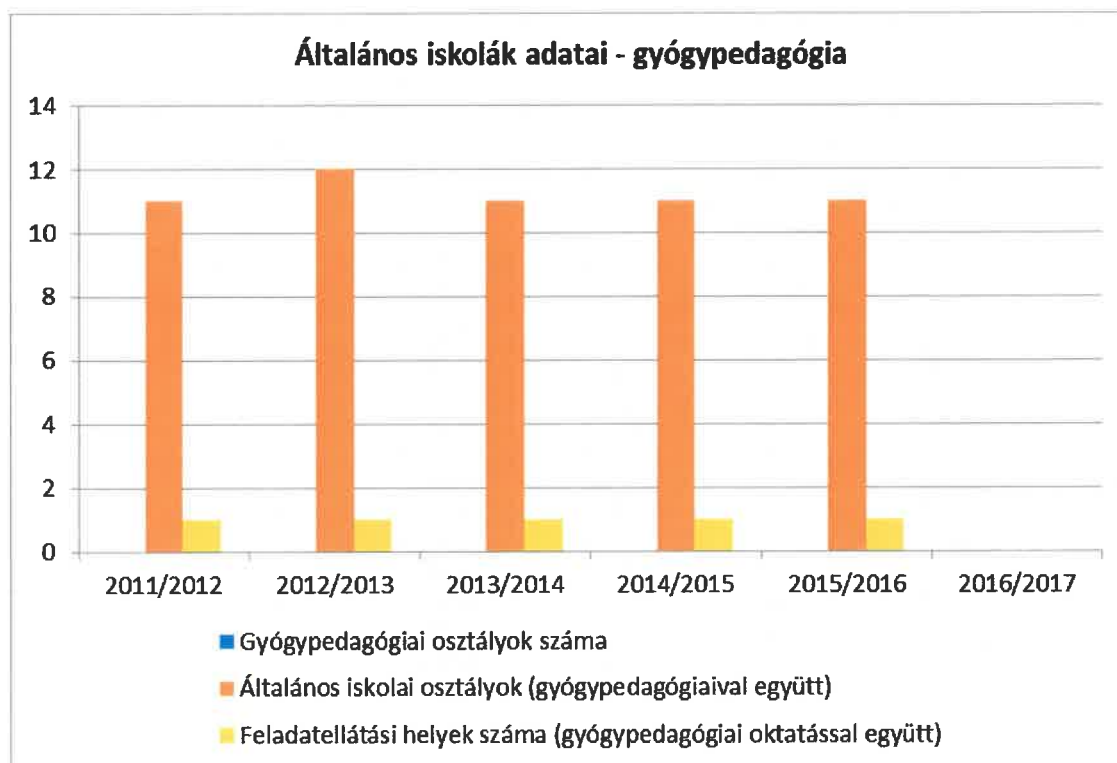
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012		11	1
2012/2013		12	1
2013/2014		11	1
2014/2015		11	1
2015/2016		11	1
2016/2017			

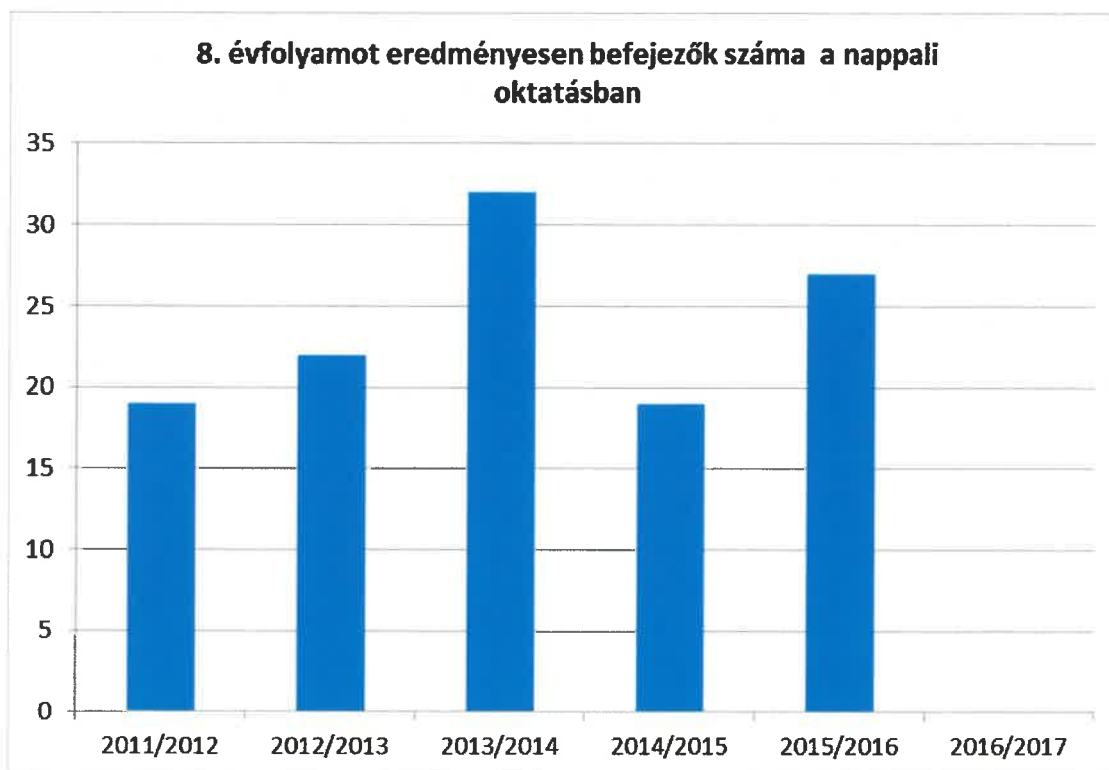
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)		
	Fő		
2011/2012	19		
2012/2013	22		
2013/2014	32		
2014/2015	19		
2015/2016	27		
2016/2017			

Forrás: TelR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott

nyilatkozat alapján történik, így számuk megállapítása nehéz. Létszámuk csökken, aminek oka a 8. osztályosok iskolából való távozása mellett az, hogy a szülő az egyik feltételnek (8 osztálynál nem magasabb végzettség) megfelel ugyan, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt azonban nem hosszabbítja meg, vagy jövedelme meghaladja a meghosszabbításhoz szükséges szintet, ennél fogva a gyermek ideiglenesen vagy véglegesen kikerül a kategóriából.

Az oktatási-nevelési intézmények nem szegregáltak, a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Valamennyi óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató és tornaterem a székhely óvodában van, és egy utazó fejlesztő pedagógus az óvodákban.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati részben uniós forrásokból valósul meg.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, az intézményi pszichológusok, a logopédusok és anevelési tanácsadó pszichológusai is.

Iskolapszichológusok munkájára a gyermekekkel való egyéni beszélgetés mellett a pedagógusoknak is nagyigényük van a gyermek személyiségfejlesztése során.

Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: intézményi pszichológus, védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős, szabadidő-szervező. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztetett körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogprevenációt, egészségnevelést illetően.

A 2012. évi Országos kompetenciamérések a 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók teljes körében mérték a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. Az eredmények azt mutatják, hogy az oktatási intézmények járó tanulók az egyes vizsgált évfolyamokon összességében az országos átlagnak megfelelően teljesítettek mindkét kompetenciaterületen.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar és mászt alkalmaznak köznevelési intézmények.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszából működtetői státuszba került. A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított. Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.

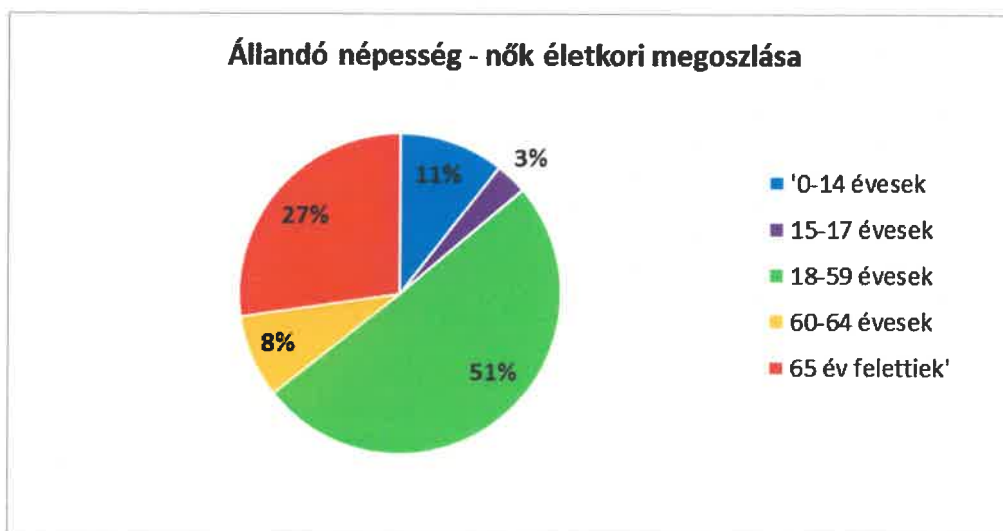
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A város demográfiai mutatói alapján csökken a gyermekek száma.	Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat működtetése.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakkal képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előre haladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma

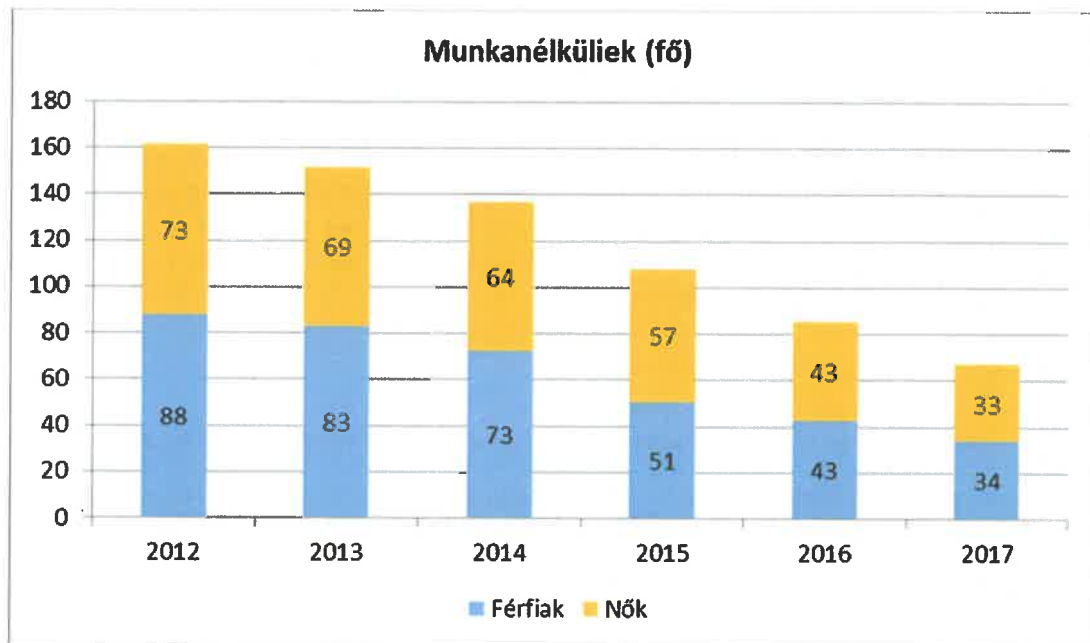
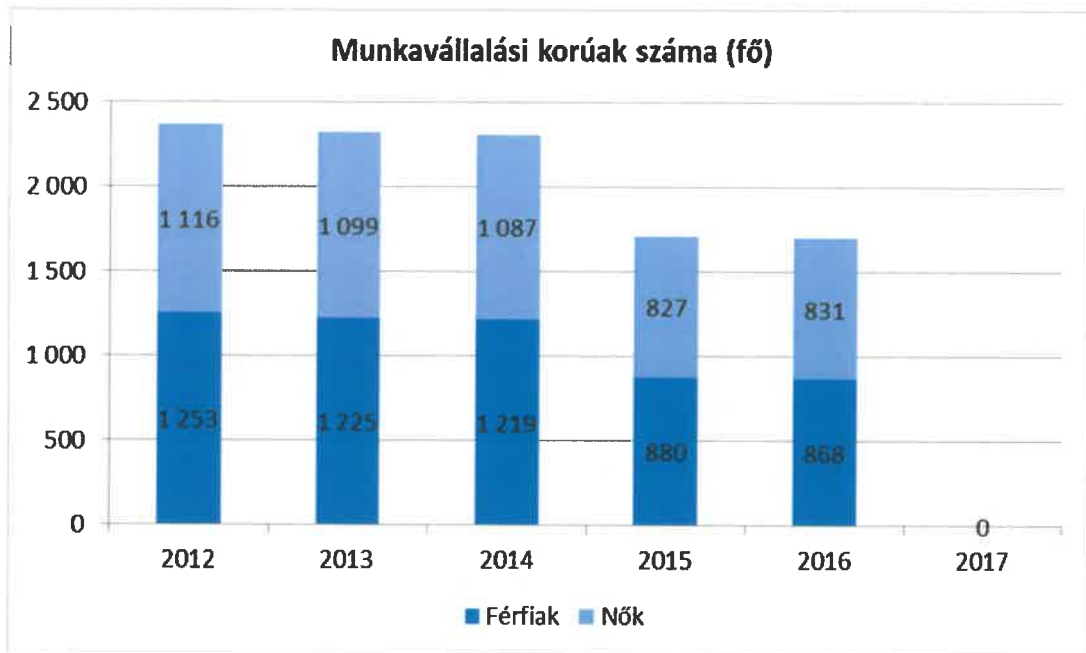
Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 253	1 116			88	73
2013	1 225	1 099			83	69
2014	1 219	1 087			73	64
2015	880	827			51	57
2016	868	831			43	43
2017	0	0			34	33

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Balatonkenese városban foglalkoztatást segítő és képzési programok vannak. Ilyen programokat a Közművelődési Intézmény és Könyvtár pályázattal nyert. Csak nőknek szóló képzésről az önkormányzatnak tudomása nincs.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiről adat szintén nem áll rendelkezésre

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal jár. A külső és belső munkaerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket és a felvételi, az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szféráiba szorítja ki a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénységkockázat. A nők és férfiak 62 Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés
nők és férfiak 70

A foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon az egyenlőtlen bérezés és általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi.

A nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak. Statisztikai és szociológiai tanulmányok megfogalmazzák, hogy a nők évente 95 napot ingyen dolgoznak, mert férfi társaikhoz képest ugyanabban a munkakörben kb. ekkora arányban kapnak alacsonyabb bért.

A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag ki vannak szolgáltatva. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek és családi napközi hálózat az igényeket kielégíti.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek és családi napközi hálózat az igényeket kielégíti.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-,

illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

Az önkormányzat támogatja a településen a polgárőrséget, ezzel is segítve a jelzőrendszer működését.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására városunkban megoldást nem találhatunk. az érintettek más településen működő anyaothtonban kerülnék elhelyezésre. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a települési önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be. Családok Átmeneti Otthona országos ellátási területtel rendelkezik. A megyében található Egyesített Szociális Intézmények Családok Átmeneti Otthona (Pápa) és a VMJV Szociális Gondozási Központ által működtetett Családok Átmeneti Otthona kizárólag Pápa és környéke, illetve Veszprémből helyeznek el rászorulókat. Krízishelyzetben az egész ország területéről is fogadnak. Krízis ellátásra csak az azzal a formával működő intézmények jogosultak, működési engedély birtokában.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyereket a szülőjétől.

Az anyaothtonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozására. Sajnálatos azon tény, hogy állami fenntartásban anyaothtonok csak kis számban működnek, többnyire civil szervezetek és egyházak a fenntartók. Ezekben az intézményekben csak anyákat és gyermekeiket helyeznek el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére.

Önkormányzati képviselők körében 7 főből, 4 nő található. A Hivatal dolgozóinak közel 61%-a nő.

Megállapítható, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalatok szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES-en, GYET-en lévő nők elhelyezkedési problémái, munkaerőpiacra való visszakerülésük nehézségei	Szorgalmazni a gyermekek bölcsődébe történő beíratását. Pozitív motiváció és alternatíva a kisgyermekes szülők részére: rugalmas munkaidő beosztás, szülő munkaidejéhez igazodó, napi nyolc órán túli nyitva tartással működő bölcsőde/családi napközi.
Egyedülálló szülők támogatását megvonták.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása
Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat.	Jelzőrendszer működtetésének fenntartása.

Bántalmazott családtagok kevés információval rendelkeznek arról, hogy kihez fordulhatnak segítségért.	Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával
Alulreprezentáltak a nők a helyi közéletben.	Helyi szinten szorgalmazni a női szerepvállalást.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	774	395	195,95%
2013	793	392	202,30%
2014	817	388	210,57%
2015	594	307	193,49%
2016	617	317	194,64%
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

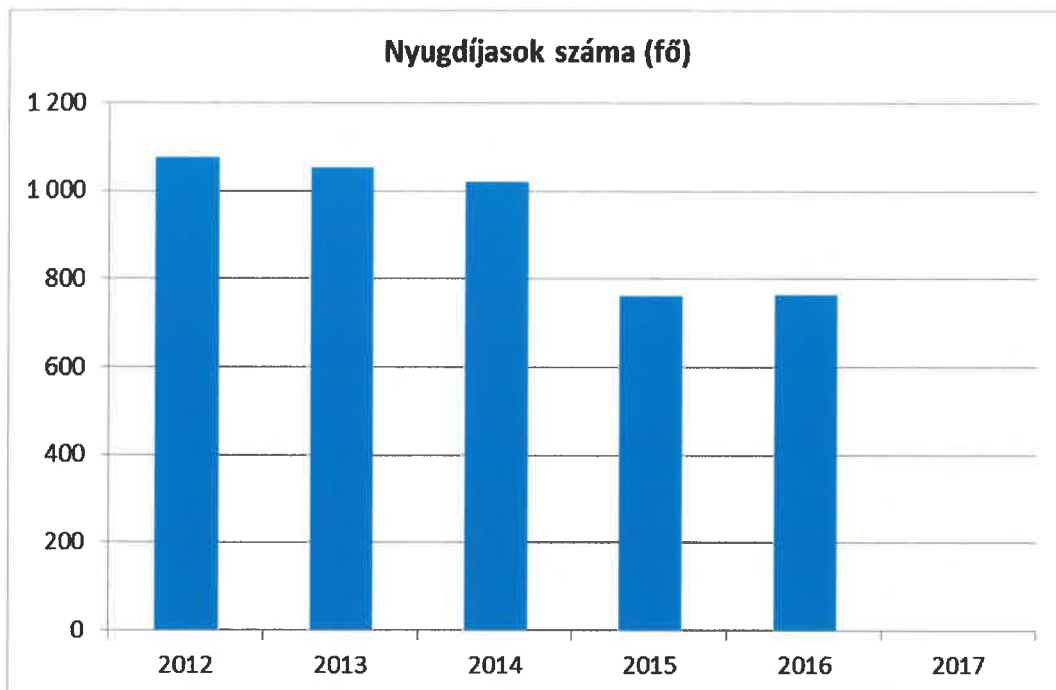
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	441	634	1 075
2013	426	627	1 053
2014	414	608	1 022
2015	296	467	763
2016	298	467	765
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszerimegbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

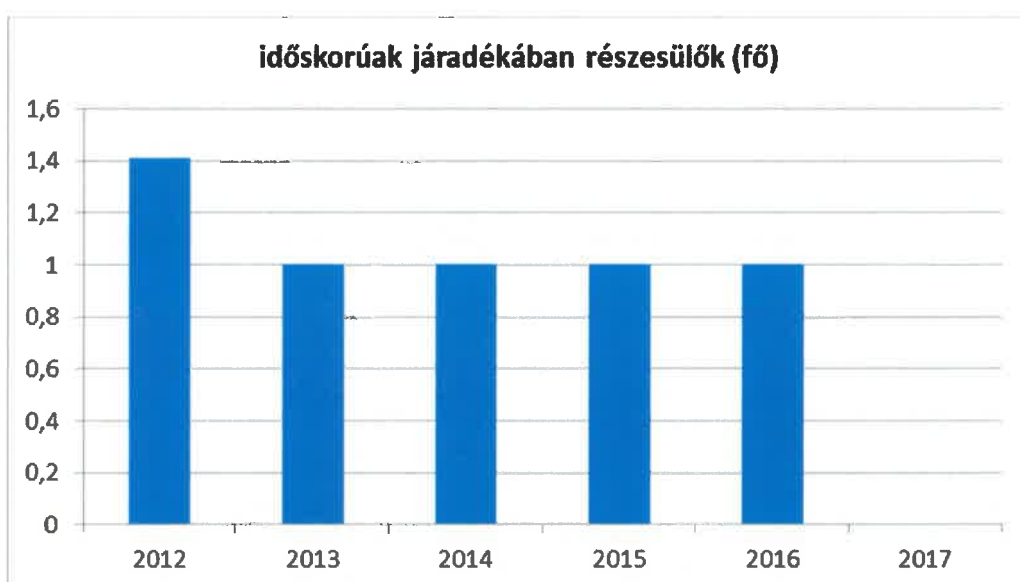
Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	162	33	20%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	152	38	25%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	137	38	27%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	108	33	30%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	86	30	35%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	67	25	37%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	1,41
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás színvonalas. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

Az **alábbi alapelvek** mentén szükséges a helyi program összeállítása, az abban foglalt célok és intézkedések meghatározása:

- Az emberek a korról mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősök.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma),
- Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-székképtartási problémák)).

- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján igyekszik alakítani szolgáltatásait.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	18369	1	1
2013	1	18083	1	1
2014	1	18465	1	3
2015	1	15596	1	1
2016	1	15796	1	1
2017				

Forrás: TEIR

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

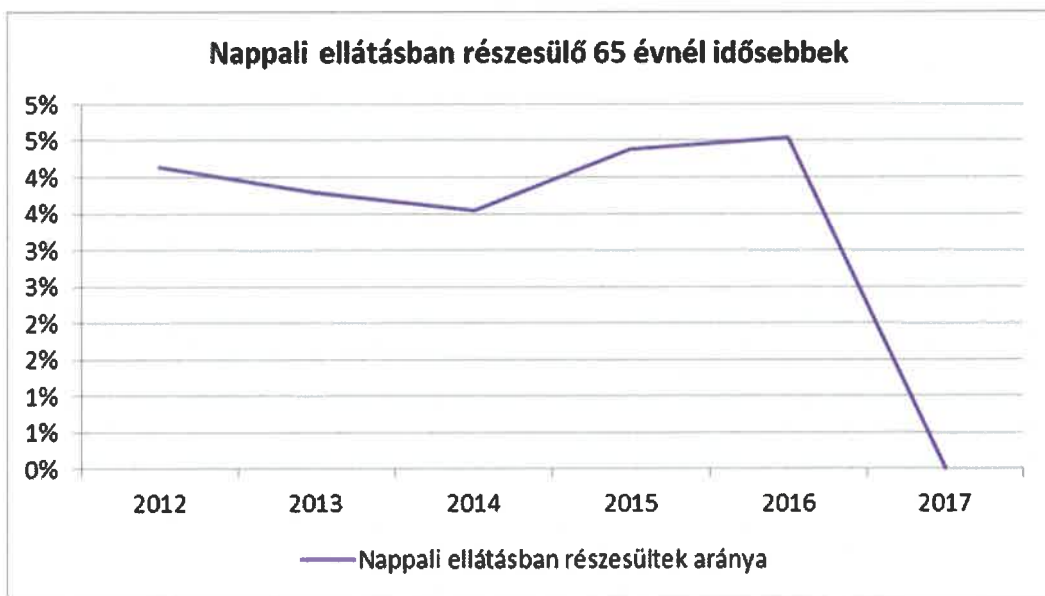
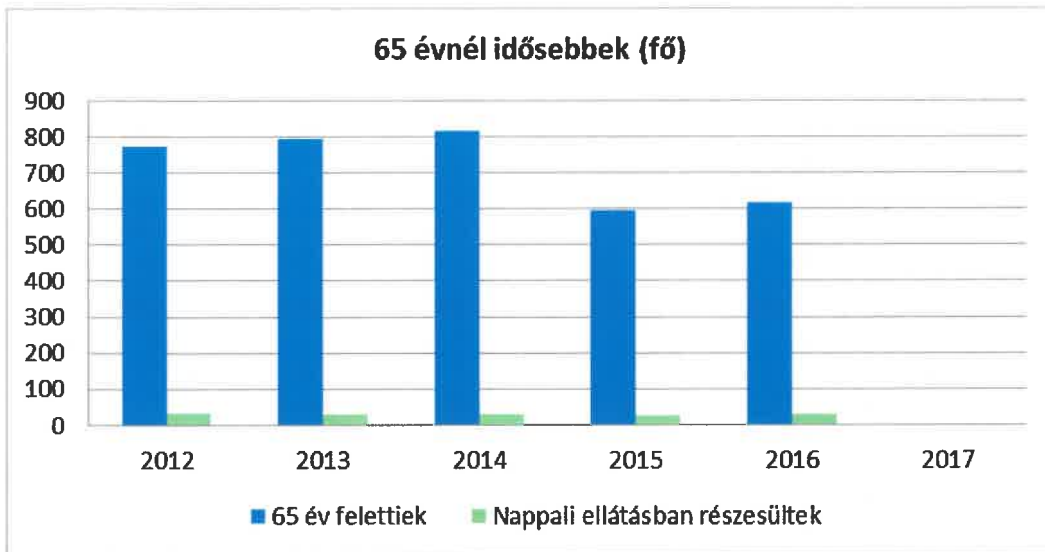
Idősek napközi otthona működik Balatonkenese, Táncsics M. u. 23.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	774	32	4,13%
2013	793	30	3,78%
2014	817	29	3,55%
2015	594	26	4,38%
2016	617	28	4,54%
2017			

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékkal élő emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénzkérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől. Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékossg kérdésére nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezhet a fogyatékosok számára vonatkozóan.

Kézzelfogható, számszerű adatok a fogyatékossgai támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

A fogyatékkal élő emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékossgá, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén visszafoglalkoztatják.

A településen élő fogyatékkal élők számáról, fogyatékossgukról az önkormányzat adattal nem rendelkezik, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élő emberek helyzetéről, szükségleteiről.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

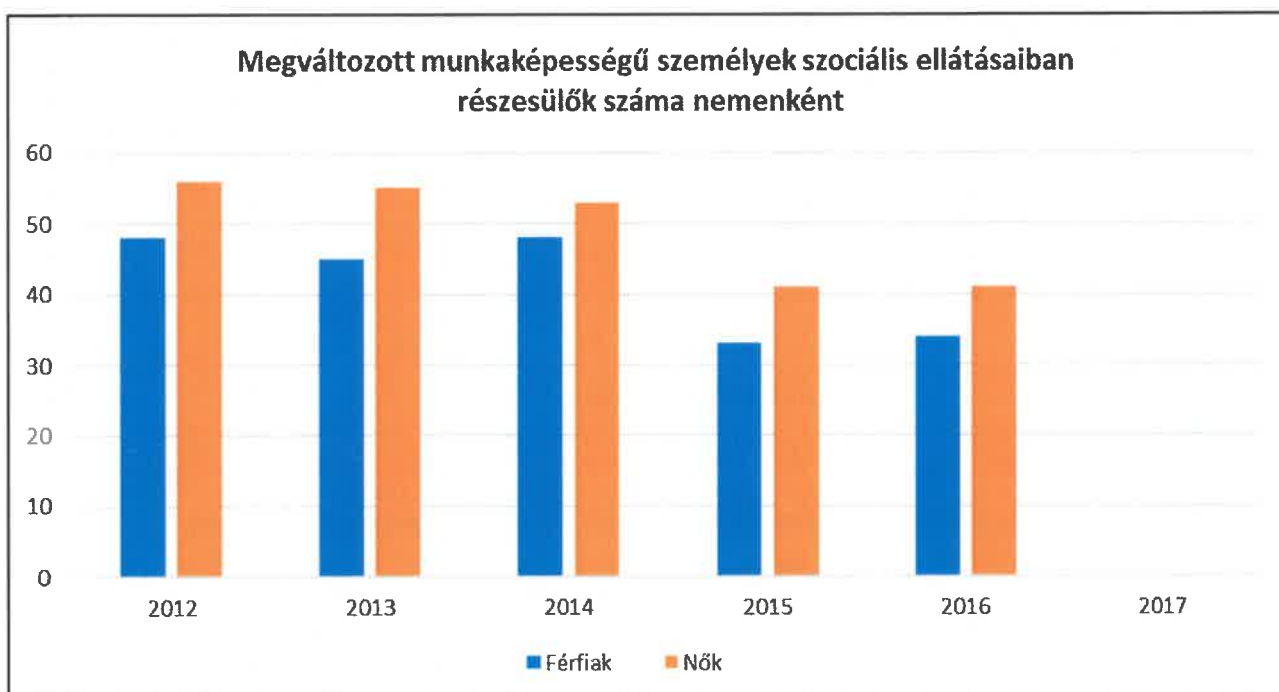
- A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.
- A szülőt tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek.
- Az oktatási-nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díjkedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére.
- A fogyatékossgai támogatásban részesülő személyek gépkocsiszerzési és -átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek.
- A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg.
- A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják.
- A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékkal élő és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előre haladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkezik. Az önkormányzat a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál nem alkalmaz az egyes fogyatékkal élő emberek hátrányára negatív diszkriminációt.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	48	56	104
2013	45	55	100
2014	48	53	101
2015	33	41	74
2016	34	41	75
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

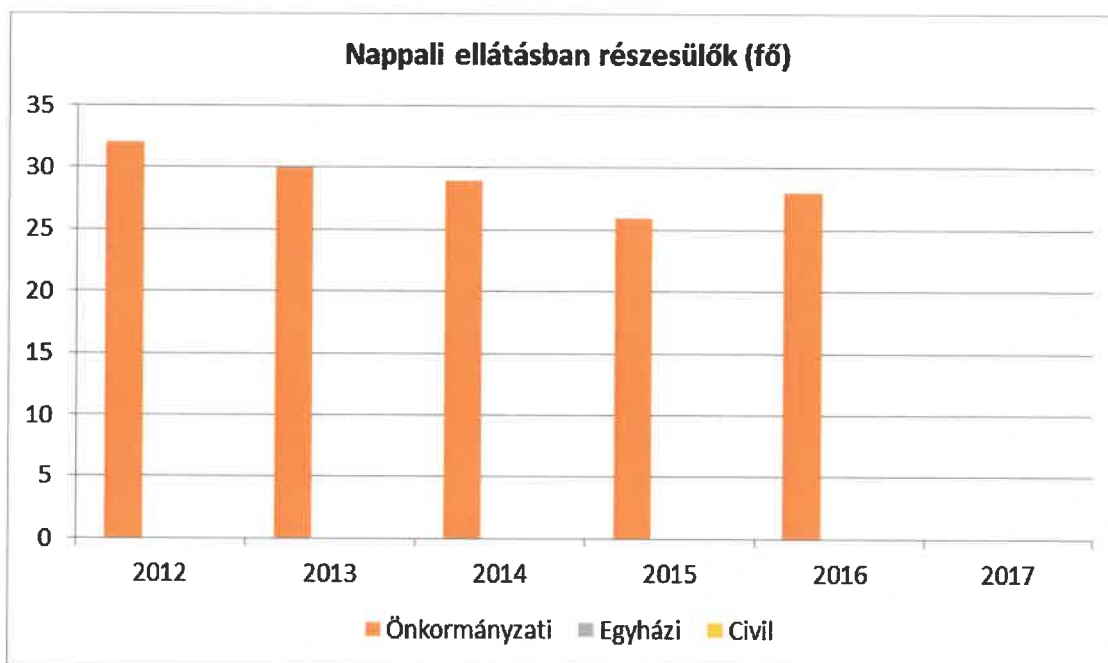
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. A Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A Polgármesteri Hivatal részben akadálymentes.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	32		
2013	30		
2014	29		
2015	26		
2016	28		
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő felnőtt korú lakosságról alig van adat.	Adatbázis létrehozása a fogyatékoság megnevezésével.
Mozgáskorlátozott személyek járdán való közlekedése nem zökkenőmentes.	Járdák, közösségi terek korszerűsítése, felújítása. Ezzel kapcsolatos pályázatfigyelés.
Megváltozott munkaképességű személyekről nincs adatbázis.	Adatbázis létrehozása és folyamatos vezetése.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.

Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
--	--

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A városban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek a városban:

- **Balaton Keleti Kapuja Turisztikai Egyesület**
- **Balatonkenesei Városvédő Egyesület**
- **Balatonkenesei Polgárőr Egyesület**
- **Balatonkenesei Horgászegyesület**
- **Nyugdíjas Klub Balatonkenese**
- **Szivárvány Népdalkör**
- **Nők a Balatonért Egyesület**
- **Családosok Csoportja**
- **CARITAS**
- **Református Nőszövetség**
- **Tipegő Klub**
- **Balatonkenesei Labdarúgóklub**
- **Rády DSE**
- **Tutzing - Kenese Baráti Kör**
- **Diákönkormányzat**
- **Pilinszky Irodalmi Színpad**
- **Balatonkenesei Állatvédők Egyesülete**
- **Kreatív Kenese Egyesület**
- **Kelet-Baltoni Borrend**

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük.

Az együttműködés következtében az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

Az egyházak részt vesznek pályázatainkon.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Az előkészítés módszere a személyes és az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet a helyben szokásos módon közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vevő szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a tevőleges bevonás során elvégezték az adattáblák kitöltését és javaslatot tettek az egyes alfejezetek részletes kifejtésére, szöveges kiegészítésére. A helyzetelemzés előkészítésében résztvevők támogatták az intézkedési tervben szereplő intézkedések elfogadását, amelynek megvalósítására reális lehetőséget is láttak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkahelyteremtés Informatikai oktatás	Közmunkaprogram Digitális szakadék csökkentése
Gyermekek	Pedagógusok részére szolgálati lakás hiánya Általános Iskolában logopédus, pszichológus hiánya Helyi Polgárőr Egyesület taglétszámának növelése érdekében a 7-8. osztályos iskolás gyerekek körében a Polgárőrség munkájának ismertetése, népszerűsítése, a gyerekek fegyelmezettségi helyzetének javítása.	Pedagógus lakhatás támogatás Iskolában logopédus, pszichológus hiány pótlása Polgárőr utánpótlás
Idősek	Idősek informatikai képzése helyben megoldva Lakótelepen élő idősek, rászorulóknak részére kisbusz járat biztosítása bevásárlás, ügyintézés céljából.	Kattints, Nagyi! Lakótelep – városközpont távolság legyőzése
Nők	Kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete	Időszakos gyermekfelügyelet
Fogyatékkal élők	A településen fogyatékkal élők személyének, elérhetőségének felmérése.	Fogyatékkal élők adatbázisának létrehozása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közmunkaprogram Digitális szakadék csökkentése	Polgármester, szociális ügyintéző, Szociális Szolgáltató Intézmény, intézményvezetők
Gyermekek	Pedagógus lakhatás támogatás Iskolában logopédus, pszichológus hiány pótlása Polgárőr utánpótlás	Polgármester, iskolaigazgató, Polgárőr Egyesület vezetője
Idősek	Kattints, Nagyi! Lakótelep – városközpont távolság legyőzése	Polgármester, Képviselő-testület, Önkormányzati informatikus, Szociális Szolgáltató Intézmény
Nők	Időszakos gyermekfelügyelet	Óvodai Szülői Munkaközösség
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők adatbázisának létrehozása	Szociális ügyintéző, Szociális Szolgáltató Intézmény

Jövőképünk

- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők próbálnak önellátásra törekedni.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek napközbeni ellátását és iskolán kívüli elfoglaltságát.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek segítségére és ellátásukra.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.
- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkednek és dolgoznak.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közmunkaprogram
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkahelyteremtés az álláskeresők részére
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kompetencia alapú munkavállalás lehetőségének megteremtése Rövidtávú: Tájékozódni kell az igénylőkről. Igényfelmérés készítése. Középtávú: Igénylők közül $\geq 50\%$ részére közcélú foglalkoztatás lehetőségének biztosítása. Hosszútávú: Felzárkóztatás a munkaerő-piacra.

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - igényfelmérés - pénzügyi erőforrások számbavétele - munkáltatók megkeresése - foglalkoztatás megszervezése - pénzügyi források megteremtése - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	álláskeresők, intézményvezetők, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, munkaügyi ügyintézője
Partnerek	álláskeresők, intézményvezetők, Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője, munkaügyi ügyintézője
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés folyamatosan: Közfoglalkoztatás lehetőségének feltárása 2 – 5 év: közfoglalkoztatás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Közfoglalkoztatási létszám növekedése, majd a közfoglalkoztatottak munkaerő-piacra juttatása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	munkabér, munkaeszközök -> forrás megteremtése, eszközbeszerzés
Szükséges erőforrások	pénzügyi és műszaki erőforrások
Intézkedés címe:	Digitális szakadék csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai oktatás hiánya a szegénységben élők körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Célok:</p> <p>Digitális írástudás megvalósítása a rászorulóknak részére</p> <p>Rövidtávú: Tájékozódni kell az igénylőkről. Igényfelmérés készítése.</p> <p>Középtávú: Számítógépezés alapszintű elsajátítása</p> <p>Hosszútávú: Legalább számítógépes állaspályázat megírásának elsajátításáig történő eljutás az oktatás folyamán</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - adatgyűjtés - erőforrások megteremtése, biztosítása - szakemberek megkeresése és szerződések megkötése - oktatás 36 órában, legalább 10-11 fős csoportok részére
Résztevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referens, szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, külső informatikai szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	1-6 hónap: Adatgyűjtés és igényfelmérés 1-5 év: Oktatás megvalósítása célcsoportonként külön-külön.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	<p>Eredményességi mutatók: Digitális írástudás elsajátítása, internetkezelés megtanulása, munkához jutás lehetőségének növelése</p> <p>Rövidtávú: Az oktatásban részt vevő igények felmérése</p> <p>Középtávú: Oktatások megszervezése, lebonyolítása</p> <p>Hosszútávú: Munkához jutás elősegítése</p>

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Adatgyűjtés hiányosságai → szakemberek bevonása Érdektelenség → meggyőzés, felkészítés, együttműködés
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	Pedagógus lakhatás támogatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Balatonkenesei Általános Iskolában tanító pedagógusok több esetben 100 km-es távolságról is járnak be dolgozni a szolgálati lakás hiánya miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az iskolába távolról bejáró pedagógusok megtartása, segítése. Célok: Rövidtávú: Igényfelmérés készítése. Középtávú: Szolgálati lakások kialakítása, önkormányzati lakások szolgálati lakássá nyilvánítása. Hosszútávú: Pedagógusok megtartása, vagy új pedagógus állásra jelentkezők segítése szolgálati lakás biztosításával.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - infrastrukturális háttér, pénzügyi és humán erőforrások számbavétele - önkormányzati lakások állapotának áttekintése, szolgálati célú lakássá nyilvánítása - lakások felújítása - szolgálati lakások bérbe adása, - esetleges rezsitámogatással - pedagógusok megtartása, segítése - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	intézményvezető, polgármester, jegyző
Partnerek	pedagógusok, intézményvezető, polgármester, jegyző, aljegyző, polgármesteri hivatal dolgozói
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés 3-6 hónap: felújítás, bérbeadás 1 – 5 év: lakások bérbe adása, pedagógusok segítése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: érintett pedagógusok lakhatásának megoldása Rövidtávú: igények felmérése, pedagógusok részére álláslehetőség biztosítása Középtávú: lakásfelújítások, lakások kihasználtságának növelése Hosszútávú: Pedagógusok megtartása a Balatonkenesei Általános Iskolában
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány → pályázati lehetőségek figyelése, forráspótlás, szponzoráció
Szükséges erőforrások	pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	Iskolában logopédus, pszichológus hiány pótlása
Feltárt probléma	Balatonkenesei Általános Iskolában nagy gondot jelent a logopédus,

(kiinduló értékekkel)	pszichológus hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az Általános Iskola tanulói számára rendszeres jelleggel logopédus, pszichológus foglalkoztatása Célok: Rövidtávú: Igényfelmérés készítése. Középtávú: Szakemberek felkeresése Hosszútávú: Logopédus és pszichológus szakember foglalkoztatása hosszú távon, rendszeres jelleggel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - pénzügyi és humán erőforrások számbavétele - szakemberek felkeresése - pénzügyi forrás biztosítása - folyamatosság fenntartás mellett gyermekek fejlődése
Résztevők és felelős	intézményvezető, polgármester, jegyző
Partnerek	pedagógusok, intézményvezető, polgármester, jegyző,
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés 3-6 hónap: Szakemberek felkeresése 1 – 5 év: logopédus és pszichológus szakemberek foglalkoztatása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: szakemberhiány megoldása Rövidtávú: igények felmérése Középtávú: szakemberek foglalkoztatása Hosszútávú: logopédia és pszichológia biztosítása hosszú távon a Balatonkenesei Általános Iskolában
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány → forráspótlás, szponzoráció
Szükséges erőforrások	pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	Polgárőr utánpótlás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Polgárőrség munkájának ismertetése, népszerűsítése a gyermekek fegyelmezettségi helyzetének javítása érdekében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Esetleges polgárőr-osztály megalakítása, majdani ifjú polgárőrök beléptetése az egyesületbe, a polgárőrség népszerűsítése a szülők és a lakosság körében, tartozás, a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése érdekében. Célok: Rövidtávú: Gyermekek körében tájékozódás az érdeklődési körökről Középtávú: Polgárőr munka ismertetés, népszerűsítés. Együttműködés a helyi iskolával, igazgatóval, pedagógusokkal, egy esetleges osztályfőnöki óra keretében ismertető előadás megtartása. Esetleges polgárőr-osztály megalakítása. Hosszútávú: Polgárőrségbe tagtoborzás, gyermekek fegyelmezettségi helyzetének javítása, lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - polgárőr munkáról szóló bemutató előadások, foglalkozások megszervezése - polgárőr osztály megalakítására lehetőség felajánlása

	- polgárórségbe tagtoborzás - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	Polgárőr Egyesület vezetője, intézményvezető, polgármester
Partnerek	Polgárőr Egyesület vezetője, intézményvezető, polgármester, jegyző, pedagógusok
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés 1 – 3 év: foglalkoztatások megtartása 3 – 5 év: tagtoborzások
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Polgárórség taglétszámának fenntartása, növelése. Rövidtávú: igények felmérése, ismertető előadás tartása Középtávú: Ifjú polgárőrök beléptetése az egyesületbe, a polgárórség népszerűsítése a szülők és a lakosság körében. Hosszútávú: Polgárórség taglétszám növekedés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség -> szponzoráció, meggyőzés, együttműködés
Szükséges erőforrások	humán erőforrások
Intézkedés címe:	Kattints, Nagyi!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősebb korosztály nem sajátította el az okostelefon, - illetve számítógép használat ismereteit.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idősek informatikai képzése helyben megoldva. Célok: Rövidtávú: Igényfelmérés készítése. Középtávú: Tanfolyam megszervezése, esetlegesen pályázatfigyelés Hosszútávú: Idősek részére telefonhasználat, számítógép használat alapfokú elsajátítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - infrastrukturális háttér, pénzügyi és humán erőforrások számbavétele - tanfolyamszervezés háttérének biztosítása - jelentkezők nyilvántartásba vétele - tanfolyam, oktatás megtartása - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	önkormányzati informatikus, polgármester, jegyző
Partnerek	önkormányzati informatikus, polgármester, jegyző, szociális szolgáltató intézmény dolgozói
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés 3- 6 hónap: oktatás háttérének előkészítése, informatikus, vállalkozó megbízása 1 – 5 év: tanfolyamok, oktatások tartása igény szerint
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	Eredményességi mutatók: az idősebb korosztály is elsajátítja az okostelefon használat, illetve számítógép használat alapfokú ismeretét. Rövidtávú: igények felmérése Középtávú: informatikus bevonása, helyiség és eszközök biztosítása az

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	oktatáshoz Hosszútávú: az idősek nem érzik magukat kiszolgáltatottnak, ha egy ügyintézés, vagy kapcsolatfelvétel esetén informatikai eszköz használatára vannak utalva.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány → pályázati lehetőségek figyelése, forráspótlás Érdektelenség → szponzoráció, meggyőzés, együttműködés
Szükséges erőforrások	pénzügyi, humán erőforrások
Intézkedés címe:	Lakótelep – városközpont távolság legyőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Balatonkenese lakótelepi városrészén minden, bevásárlásra lehetőséget adó üzlet megszüntette tevékenységét. A lakótelepen élő idősek és rászorulóknak részére lenne szükség buszjárat indítására, mivel a lakótelep és a városközpont közötti távolság közel kettő kilométer.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Balatonkenese lakótelepen élő rászorulóknak, idősek részére az önkormányzati kisbusz időszakos, napi – heti rendszeres biztosítása bevásárlás, ügyintézés céljából a városközpontba és vissza. Célok: Rövidtávú: Igényfelmérés készítése. Középtávú: Buszjárat indításának megtervezése, majd meghirdetése Hosszútávú: Idősek, rászorulóknak részére megoldási lehetőség felkínálása a helyben történő közlekedésre.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - buszjárat előkészítése - buszjárat igénybevétel lehetőségének meghirdetése, közzététele - buszjáratok indítása - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	intézményvezető, polgármester, jegyző
Partnerek	intézményvezető, polgármester, jegyző, Szociális Szolgáltató Intézmény dolgozói
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: buszjárat előkészítése, meghirdetése 3 hónap – 5 év: buszjáratok indítása folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Rövidtávú: önkormányzati kisbusz kihasználtságának növelés Középtávú: lakótelepen élő idősek, rászorultak mobilitásának segítése Hosszútávú: lakótelepen élő idősek, rászorultak életminőségének javítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány (üzemanyagköltség) → forráspótlás, szponzoráció érdektelenség → szponzoráció, folyamatos hirdetés, meggyőzés
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán erőforrások
Intézkedés címe:	Időszakos gyermekfelügyelet
Feltárt probléma	Kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi

(kiinduló értékekkel)	felügyelete
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen Célok: Rövidtávú: Igényfelmérés készítése. Középtávú: Csoport létrehozása, időpont- és helyszín egyeztetések Hosszútávú: Folyamatosság megtartása, kapcsolatok létrejötte
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - helyszínek és humán erőforrások számbavétele - lehetőség meghirdetése - kapcsolatok kialakítása, időpontok egyeztetése - igény szerint a gyermekfelügyelet ellátása - folyamatosság fenntartása
Résztevők és felelős	Óvodai Szülői Munkaközösség, civil szervezetek
Partnerek	Óvodai pedagógusok, szülői munkaközösség, helyi civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1-3 hónap: Igényfelmérés, kapcsolatok kiépítése 3-6 hónap: helyszíni lehetőségek felmérése 1 – 5 év: folyamatosan igény szerint a gyermekfelügyelet ellátása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen Rövidtávú: igények felmérése Középtávú: csoport létrehozása, időpont- és helyszín egyeztetések Hosszútávú: kisgyermekes anyukák részére az időszakos gyermekfelügyelet megoldás lehetőségének kínálása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség -> szponzoráció, folyamatos hirdetés, meggyőzés
Szükséges erőforrások	humán erőforrások
Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők adatbázisának létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem áll rendelkezésre a településen fogyatékkal élők személyének, elérhetőségének adatbázisa
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen fogyatékkal élők személyi adatbázisának létrehozása Célok: Rövidtávú: kapcsolatfelvétel a segítséget nyújtó intézményekkel, szervezetekkel Középtávú: Balatonkenese városban fogyatékkal élő személyek személyi- és elérhetőségi adatbázisának elkészítése Hosszútávú: az adatbázis folyamatos frissítése, figyelése annak érdekében, hogy arra további intézkedéseket lehessen építeni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- kapcsolatfelvétel az érintett intézményekkel, szervezetekkel - adatbázis szerkesztése folyamatosan, kapott adatok alapján - intézményekkel, szervezetekkel folyamatos kapcsolattartás - folyamatosság fenntartása a további intézkedések megvalósítása érdekében
Résztevők és felelős	szociális ügyintéző

Partnerek	intézményvezetők, civil szervezetek vezetői, Szociális Szolgáltató Intézmény dolgozói, szociális ügyintéző
Határidő(k) pontokba szedve	1-6 hónap: kapcsolatfelvétel adatbázis létrehozása érdekében 6-12 hónap: adatgyűjtés, adatbázis folyamatos kezelése 2 – 5 év: adatbázis létrehozása, a későbbi intézkedések elősegítése érdekében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: az érintettek nyilvántartása, elérhetőségének lehetősége Rövidtávú: kapcsolatfelvétel, tájékozódás Középtávú: adatbázis létrehozása Hosszútávú: folyamatosság megtartása a későbbi intézkedések elősegítésére
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség -> folyamatos információ szerzés, meggyőzés
Szükséges erőforrások	humán erőforrások

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Köz munkaprogram teremtés	Kompetencia alapú munkavállalás megteremtése	Szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet	Munkáltatók megkeresése, amelyek legalább évi 10 hónapra foglalkoztatni tudnak.	Polgármester, Intézményvezetők	2024.12.31.		munkaszervezés - ügyintéző; munkabér, munkaeszközök	2-5 év
2	Digitális szakadék csökkentése	Digitális írástudás megvalósítása, internetkezelés, számítógépen legalább álláspályázat megírásának elsajátítása		Oktatás 36 órában, legalább 10-11 fős csoportok részére	Polgármester, Intézményvezetők, Szociális ügyintéző	2024.12.31.	Munkához jutás		4-5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Pedagógus lakhatás támogatás	Távrolról bejáró pedagógusok megtartása, segítése.	Általános Iskola Munkaterv, Működési Szabályzat.	Lakótelepen lévő önkormányzati lakások	polgármester	2020.05.31.	Támogatáshoz létrehozott lakások száma	2 db lakás felújítása, rezsitámogatás, bérleti szerződés: önkormányzat ügyintéző 1 fő,	
2	Iskolában logopédus, pszichológus hiány pótlása	Az általános iskola tanulói számára rendszeres jelleggel logopédus, pszichológus foglalkoztatása	Iskolai Működési Szabályzat	Szakemberek felkeresése, anyagi forrás biztosítása	Iskolaigazgató	2020.05.31.	Gyermekek fejlődése	Az alkalmazott szakemberek bérezése	
3	Polgárőr utánpótlás	Esetleges polgárőr-osztály megalakítása,	Együttműködés a helyi iskolával, igazgatónővel,	Iskola	Polgárőr Egyesület vezetője, Általános Iskola	2020.05.31.	Polgárőrseg taglétszám növekedés		4-5 év

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		növelése érdekében a 7-8. osztályos általános iskolás gyerekek körében a polgárőrség munkájának ismertetése, népszerűsítése, a gyerekek fegyvermezségi helyzetének javítása.	majdani ifjú polgárőrök beépítése az egyesületbe, a polgárőrség népszerűsítése a szülők és a lakosság körében, tagtoborzás, a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése érdekében.		pedagógusokkal, egy esetleges osztályfőnöki óra keretén belül ismertető előadás megtartása.	intézményvezetője				
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Időszakos gyermekfelügyelet	Kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyerekek alkalmi felügyelete	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen		Csoport létrehozása, időpont- és helyszín egyeztetések	Óvodai Szülői Munkaközösség	2024.12.31.			4-5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Kattints, nagy!	Idősek informatikai képzése helyben megoldva	Idősek részére telefonhasználat, számítógép használat alapfokú elsajátítása		Tanfolyam megszervezése, esetlegesen pályázatfigyelés	Önkormányzati informatikus	2021.05.31.		Számítógépek, oktató	2-5 év
2	Lakótelep - városközpont távolság legyőzése	Balatonkenese lakótelepen rászorulóknak idősek részére az Önkormányzati kishusz időszakos, napi - heti rendszeres biztosítása	Lakótelepi idősek, rászorultak mobilitásának segítése.		Az Önkormányzat tulajdonában lévő kishusszal járatok indítása a lakótelepről a városközpontba, és vissza.	Képviselő-testület, Szociális Szolgáltató Intézmény	2020.08.31.		Kishusz, sofőr, üzemanyag költségek	2-5 év

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		bevásárlás, ügyintézés céljából.								
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők adatbázisának létrehozása	Felmérni a településen fogyatékkal élők személyét, elérhetőségét.	A településen fogyatékkal élők személyi adatbázisának létrehozása		Adatbázis létrehozása, hogy arra további intézkedéseket lehessen felépíteni.	Szociális ügyintéző	2023.05.31.			

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében (HEP IT) szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

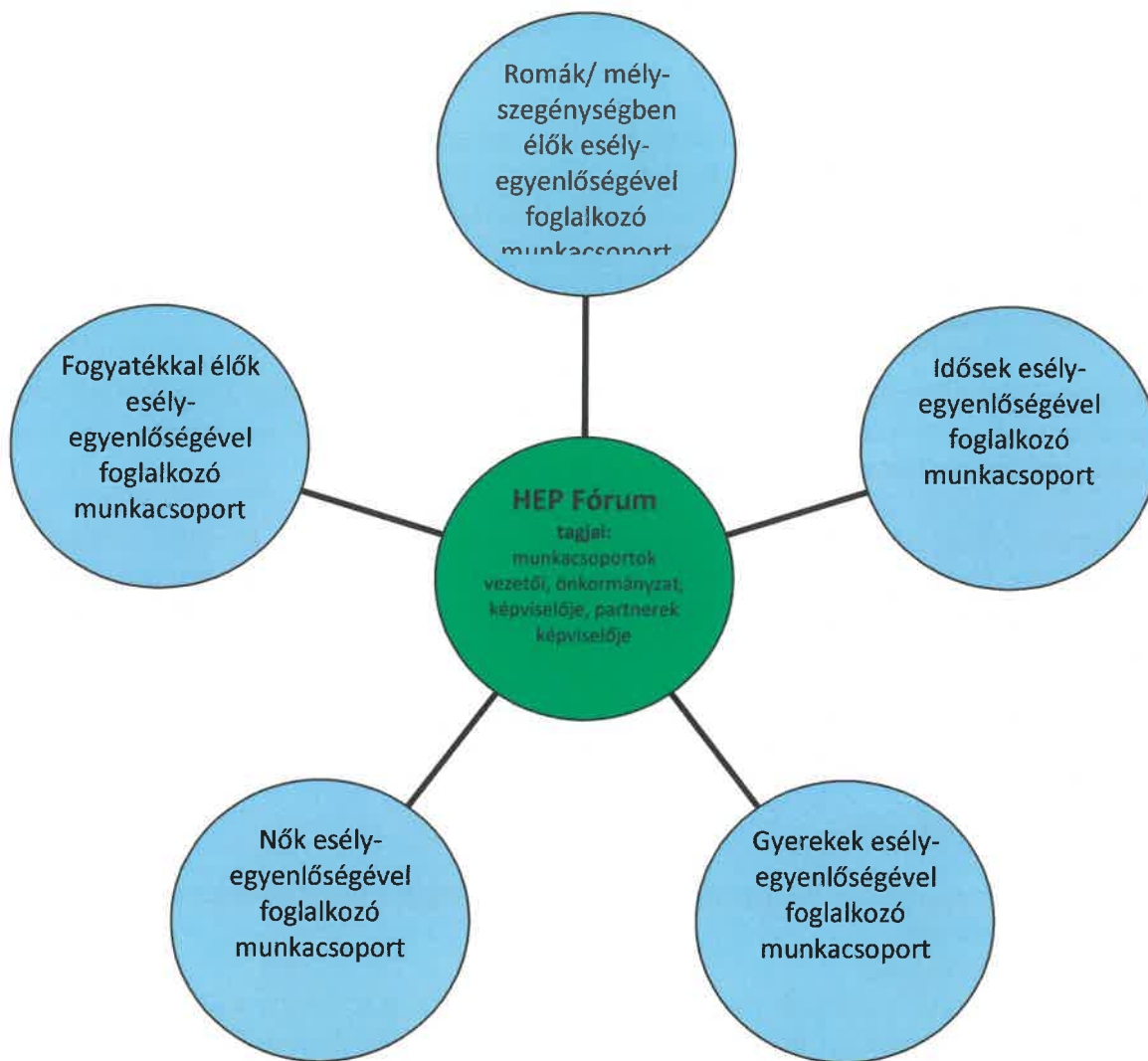
A megvalósítás folyamata:

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felelős személy:

- feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2019. (XI. 28.) számú határozatával elfogadta.

Balatonkenese, 2019. november 28.

Jurcsó János
polgármester

